

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden negyszög centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Március 15-ike.

A megváltó napot, mely kivezette hazánk népét a szolgaságnak jármából és bevezette a szent Szabadság ígért földére, március tizenötödikét, hagyományos kegyelettel ünnepelte meg köztársadalmunk az ötvenyedik évforduló alkalmából is. Jól esik tapasztalnunk, hogy a szívek és lelkek fölemelkedtek a jelentőséggel teljes évfordulón oda, arra a magaslatra, hol a hála nem teher, hanem oly kötelesség, a minek teljesítése büszkévé tehet egy nemzetet, midőn imájába foglalja fennszárnyaló emlékezetét mindazoknak a halhatatlannak, kik százados tengődés után megteremtői voltak ötvenegy évvel ezelőtt, március 15-én, a szabadság, egyenlőség, testvériség varázslatos ígéinek.

Föl a szívekkel!

Tudósításaink itt következnek:

A városi kaszinó hagyományos hűség-el ez évben is társas vacsorával ünnepelte a nagy idők, a világot hódító dicső eszmék 51-ik évfordulóját. Jól eső hazafias örömmel tapasztaltuk, hogy a 48-as törvények szentesítésének évfordulónapjára, ápr. 11-re rendelt hivatalos ünnep mellett, kiolthatatlanul, szilárdabban mint valaha, megmarad a március 15-ike mint társadalmi ünnep, melyet megtart párt és politikai nézet különbség nélkül minden magyar ember.

A kaszinó hazafias estéje fényes bizonyítékát adta ennek.

A hazafiság soha sem volt, de nem is lehetett kiváltságos joga, vagy kibérelt tulajdona sem osztálynak, sem pártnak, de még egyes embernek sem. Üdvözül benne mindenki, mint akár a hitben, egyéni meggyőződése, szíve legjobb sugallata szerint; s miként igazi és önzetlen hazafiság mellett mi bizonyítékot sem nyújt, ha valaki március 15-én jó hazafias vacsorát

eszik és frázisokkal telt dikeiót ereszt meg: úgy nincs jogunk kételkedni valakinek hazafiságában, ha odahaza a sötét szobában, vagy az utcán sétálva elmereng a nagy idők emlékére és a haza jövő boldogulására gondol és eszelezkedik is valamit. Egy parányi munkával, egy porszemmel hozzájárulni a nemzet nagy építményéhez több hazafiságot involvál minden mellverdesésnél és minden szájhösködésnél.

A kitarató, folyton előretörékvő komoly munka közelebb visz bennünket a nemzeti nagy célok felé, mint a szép szavakba foglalt ideális vágyak, merész tervek, de a melyek keresztülviteléhez sem idő, sem tér és legkevesebb alkalom sincs.

Ily gondolatok szálltak meg lelkemet a kaszinó estjén, hol együtt láttam S.-A.-Ujhely társadalmának minden rétegét, előkelő, számottevő közönséget.

A társas vacsora igen kedélyesen folyt le, meg volt minden tényező, mi a jó kedvet fokozza. A páholyokat szép hölgyközönség töltötte meg, csupa hazafias kíváncsiságból és hogy azokat a szép emlékeket felelevenítse, melyek a magyar nők dicsőségének fényes lapokat szereztek a szabadság történetében.

A nők iránt való tiszteletből csak második helyen emlitem a daloskor működését, pedig az est fénypontja ez volt. Remek szép énekével, hazafias dalaival annyira pezsgésbe hozták lelkes dalosaink a honfi vért, hogy a bornak csak másodrangú szerep jutott; kapott is annyi tapsot és éljont, hogy csak úgy pirult bele a derék önkéntes csapat.

A daloskör ily gyors taktusban hódítva, a társas összejövetelek nélkülözhetetlen tényezőjévé válik.

Este 1/2 9-re járt az idő, mikor az előzetesen alig jelentkezők száma meghaladta a 160-at. Hiába, a hazafias tűz gyorsan lángra lobban, de Friss barátom azért nem jött zavarba, sőt énekel is jókedvében.

Az ünnepeket Dókus Gyula, a kaszinó elnöke nyitotta meg, éltette a legelső magyar embert, a legalkotmányosabb, a rajongásig szeretett magyar királyt; a közönség felállva él-

jenezett, daloskörünk pedig a legszebb tus gyánánt rázendítette a legszebb ének-imát az „Isten áldd meg a magyart.” Az ünnepi hivatalos tóosztot a leghivatottabb férfi, a nagy idők élő tanuja *Matolai Etele* mondotta. Szép, az alkalomhoz mért hazafias dikeiót mondtak még *Barthos József*, *Biró Pál*, *Janka Károly*, *Buza Barna*, *Hericz Sándor*, *Szokolszky Bertalan* rk. káplán, *Schön Vilmos* dr., *Reichard Salamon* dr., id. *Bajusz József* pedig elszavalta a tőle megszokott igen lelkes pátoszszal ez alkalomra írt hazafias költeményét.

A társaság csak az éjféle órákban oszlott szét.
Schneider Jakab.

Matolai Etele alispán politikai szónoklatából, melyben összehasonlításokat tett az akkor és most között, ide igtatjuk azt a részt, mely társadalmi demokratikus visszafejlődésünket bírálja.

Politikai téren a szabadság, társadalmi téren a testvériség, egyenlőség volt a jelszó. Tiszteltük bár a haza és király iránti hűség jutalmául nyert nemesi, bárói, grófi, hercegi címeket, de azt hittük, hogy ilyen újak adományoztatása ezentul megszűnik, hogy az ily címek vagyis a születés senkinek se adhatnak oly hatalmat és politikai jogokat, amelyekből mások el vannak zárva, „polgártárs”-nak szólítottunk egymást és aki valamely közhivatalt viselt, megadtuk hivatala szerint a címet s kit jegyző vagy esküdt urnak, kit minister urnak szólítottunk és soha se törtük rajta fejünket, hogy akár szóval, akár levélben kit illet a ngos, méltóságos, vagy milyen cím.

Igy volt akkor. És most? ha valakinek irunk, néha még a jó vaskos címtárt is tanulmányozzuk, hogy megállapítsuk, nagyságos, (ezen alul már nem is szólunk) méltóságos, kegyelmes, vagy milyen címet írjunk; és felülről szinte naponkint szaporítják a bárók és grófok sorait, és lábunkat eljárnak a kereszték, rendjelek, aranykulesokért. Ünneppélyesen tiltakozom a feltevés ellen, mintha ezzel bárkinnek is a gusztusát, vagy kedvét elrontani

patakok és zuhatagok mellől névtelen fakeszettek tárták felém száraz, fekete karjukat . . .

Es akkor megértettem, hogy mit mondanak ezek a fakeszettek.

Az ismeretlen hősök, a névtelen vértanúk, a kicsinyek, az elfeledettek emelik felém száraz esontkarjaikat.

Azok, a kik ezrével hullottak el a mezőn s jeltelen sirukban aluszszák örök álmukat.

Azok a kik kimultak, a hir, a dicsőség legkisebb reménye nélkül . . . csak szenvedés, csak halál várt rájuk . . . de a nemzet becsületét megmentették.

Azok, a kiknek esontjaiból emelkedtek a hadvezérek és államférfiak nagyságát hirdető emlékoszlopok s a kiknek dicsőségéről talán csak az esti szellő tud, mikor a sirjukon fakadt virágokkal suttogva játszadozik.

Es akkor fölemelkedtem, levettem a kalapomat és két ujjamat a sápadt holdvilág felé emelve megfogadtam, hogy a mi tehetséget Isten belém adott, azt a tehetséget arra fogom használni, hogy az utolsó nemzeti eposz kicsiny alakjainak egy szerény monumentumot fogok állítani.

Igy született meg ez a könyv. Vannak benne való történetek poros aktaókból, egykoru levelek megsárgult betűiből, még élő kortársak szóbeli előadásáiból kihámozva. Vannak benne fantasztikus históriák, melyekkel az akkori emberek szilaj lelkét óhajtottam jellemezni . . .

Némelyik történetben a magam merész álmait regélem el . . . Itt-ott vidámabb hurok pendülnek meg a mindennapi tábort életnek, a jókedvű egyszerű katonafiuk, nemzetőrök gondolkodásmódjának ecsetelésére . . .

Szívemből jött. Fogadják szívükbe,

TÁRCA.

Korhadtt fakeszettek. *)

Sokat járkáltam szerteszét a világban. Álltam a San Genaro templomerkélyén, bámultam a dicső Nápolyt s kék tengeröblét, az olthatatlan tüzi Vezuvval, Sorrento sötétzöld olajfaerdőivel, Castellamare és Posillipo piros-fehér házaival beszélve. A Szent Péter templom tetéjéről hallgattam a harangok zugását, melyek a feltámadást hirdették az örök város lakóinak. A Mont-Martre csucsáról bámultam le a világ fővárosának lázas nyüzsgésére. A norvég fjordok közt hallgattam az éjszakai szél üvöltését, melytán azért fájdalmasabb ott fent mert a szélvész testét az éles sziklák megtépik. . . .

Es mégis, és mégis . . . Mikor hazatértem csendes otthonomba, éjszakai álmaimban nem lopóztak be Nápoly szépségei, Róma nagy emlékei, Páris gyönyöröi s Norvégia vad tájai. Ebben, emlékemben sokszor visszavárasztoltam a napokat melyeket ott töltöttem. De álmaim máshová vezettek.

Évekkel ezelőtt a Hargittán, a nagy székelly havason utaztam keresztül. Teljes pompájában állt az erdő, az ég felhőtlen volt s a hálás madarak legszebb dalukkal dicsérték a teremőt. S mikor lassan kapaszkodtunk fölfelé, egyszer csak egy sirdombot pillantok meg, korhadtt fakeszettel. Azután egy másik sirdomb, harmadik sir . . . negyedik sir . . . keresztel vagy a nélkül . . . A kocsis megemeli a kalapját.

— Micsoda sirok ezek?

*) Ezt a bevezetést Rákosi Viktor „Korhadtt Fakeszettek” című kötetéből közöljük, mely most jelent meg Singer és Wolfner kiadásában, Budapesten. Ára ft. 1. 40.

akarnám, csak éppen az összehasonlítást akarám megtenni a társadalmi fogalmak közt akkor és most.

Március 15-ike a piaristák főgimnáziumában.

A hazafiság ápolása az iskola legszentebb kötelessége.

Ha az elemi iskola a zsenge gyermeknél alapvető munkát végez, közvetett érzékeléssel előkészíti a talajt, úgy a középiskola valódi melegágya, tenyésztője a szabadság, egyenlőség és testvériség szentháromságának! Az érettebb ifjúság a nemes eszmék letéteményese, a haza reménye, a honvédelem legbiztosabb tartalék-alapját.

Az anyagiságtól ment, a szép, jó és nemes iránt fogékony ifjúság csak alkalomra vár, hogy a veleszületett nemes hajlamok és érzések kifejezésre jussanak, hogy a nemes tűz lángra gyuljon.

A középiskolának számtalan alkalma nyílik a hazafiság tüzet ébreszteni és élesíteni úgy a megfelelő tantárgyaknál, mint különösen a hazafias ünnepek megtartásával.

Es van-e szebb, van-e megkapóbb, hazafiasabb ünnep, mint a március 15-ike: telve nemes eszmékkel, lángoló hazaszeretettel, halált megvető hazafias tüzzel? Március 15-ikét épp a magyar ifjúság teremtette meg, az az ifjúság, mely örökké fénylő csillaga lesz nemzetünk égboltozatának.

Kedves ifjak! Őrizzék feltétlenül e szent hevületet, a reátok maradt örökséget. Legyetek méltó utódai a nagy ősöknek!

Szent kötelességetek ez önmagatok, különösen pedig az iránt az intézet iránt, hol ez eszméket, érzelmeket ápolják és ápolták mindig: mert hazafiság dolgában a kegyes-tanítórind mindig első helyen járt és úgy maguk, mint iskoláikból kikerült hazafiak is nem egy fényes lappal szaporították hazánk történetének dicsőségét.

A hazafias ünnep d. e. 9 órakor vette kezdetét a főgimnázium legnagyobb, de ez alkalomra megint igen szűknek bizonyult rajztermében.

Nem akarunk bírálatot gyakorolni a rendezőség ténykedésére, vagy az igazgatóság eljárása fölött; de épp az igen sikerült ünnepség alkalmából az intézet érdekében annak az igénytelen véleményünknek óhajunk kifejezést adni, hogy e hazafias ünnep első sorban az ifjúság ünnepe, tehát egyetlen tanulót sem volna szabad abból kizárni: már pedig így, ha a nagyközönségnek tesszük hozzáférhetővé, ez is helyes, a tanulók közül alig van helye csupán a szereplőknek. Ajánlatosnak tartjuk azért, hogy ezután a főgimnázium a nagyközönség részéről erősen látogatott ünnepies alkalmakat más helyen tartanak, pl. a színházban, hol az ifjúság is, a nagyközönség is kényelmesen elférne és így az ily ünnepség nem csupán öncél lenne, de hathatós eszköze is a közművelődés és hazafiság terjesztésének.

Az ünnepséget számos és előkelő közönség hallgatta végig feszült figyelemmel, hazafias érzéstől áthatva. Meg is érdemelték úgy a szavalások, mint az énekrészek.

Novák Béla VIII. és Thoma István VIII. oszt. tanulók prózai, Ertl Viktor VIII., Boronyák István, Farkas Dezső VI. oszt. tanulók szavalati előadásait nemes hév, hazafias tüzzel oly vonzóvá, oly érdekessé, hogy a közönséget lelkesítette, magával ragadta. Különös említést érdemel Németh Pál VIII. oszt. szép alkalmi verse (l. a „Csarnok”-ban Szerk.) melyet Ertl V. juttatott érvényre szép előadásában.

Dicséretet érdemel az ének- és zenekar is a szépen előadott ének- és zenerészekért, amaz Kovács Endre k. r. tanárban, emez Olevsáry Ernő VIII. oszt. tanulóban dicséri a „regens chori”-t.

A sárospataki ref. főiskola ifjúsága

az idén is a szokott kegyelettel és lelkesedéssel ülte meg a magyar szabadság felvirultának évforduló napját, márc. 15-ét. Az évek múlása nem hogy esőkként, hanem még emeli e nap jelentőségét, fokozza a hozzá való ragaszkodást. A város nagyobb részben fel volt lobogóva: a főiskola homlokzatáról óriási nemzeti zászló hirdette az ifjúság hazafias ünneplését. Reggel 8 órakor az egész ifjúság, a tanárok vezérlete alatt, testületileg vonult a városi templomba alkalmi istentiszteletre; itt Harsányi István segédtanár mondott buzgó hazafias imát. A tanítások az egész napon a főiskola minden karán szüneteltek. Délután 3 órakor kezdődött a főiskolai imateremben — melyet a városi és vidéki közönség zsúfolásig megtöltött, s a szép női közönség valóságos virágos kertté varázsolta — a hazafias emlékünneplés, mely a következő program szerint folyt le: 1. *Dalra magyar!* Erkel S.-tól, előadta a főiskolai énekar. 2. *Alkalmi beszéd*, tartotta Nagy Béla főiskolai szenior. 3. *Eredeti magyar dalok*. Gál F.-tól, előadta a főiskolai

énekar. 4. *Pályanyertes alkalmi költemény*, írta és szavalta Farkas Andor jogh. 5. *Magyar dalok*, előadta az ifj. zenekar. 6. *Talpra magyar*, Petőfi S.-tól, szavalta Hegyi Mihály jogh. 7. *Garibaldi-induló*, Beckertől, előadta a főiskolai énekar. 8. *Mi a haza?* Abrányi E.-tól, szavalta Piskóti Ferenc jogh. 9. *Rákóczi-induló*, Engesser M.-tól, előadta az ifj. zenekar. — Az ünnepség minden pontjában kiválóan sikerült s méltán megérdemelte a közönség elismerését és tapsait; az alkalmi beszéd lelkes, buzdító hazafias-beszéd volt, távol minden pártszínezettől, a mely emelkedetten méltatta a nap jelentőségét s az ifjúságnak hazafias feladatait. Erdekes jelenet volt, midőn a szónok beszédjében Petőfi Sándor *Talpra magyar*-jának 1848-iki elszavaltását s nagy hatását említette, egyszerre csak felharsant az énekar ajkain: Talpra magyar, hi a haza! Az ünnepség — ismétljük — egészében és részleteiben méltó volt a sárospataki ifjúság régi hírnevéhez s fényesen bizonyította, hogy az ifjúság nem csak lelkesedni tud a hazafias eszmékért, a nemzeti ideálokért, hanem a muzsikkal is jó barátságban áll s lelkesedését magas művészi színvonalú előadásokban tudja kifejezésre juttatni! r. l.

Március 15-ét Tarczalón az ev. ref. egyház kebelében tartotta meg. Reggeli 8 órakor Gecey Péter ev. ref. lelkész rebegett magas szárnyalású alkalmi imát az egek Urához, melyet a hívek és mintegy 150 iskolás lekött figyelemmel hallgattak. A nemzeti ünnepség este 7 órakor a ref. iskolában folytatódott, hol a *Sulyok* János ev. ref. tanító vezetésével álló énekar, hazafias szellemű, s lelkes tüzzel előadott darabjai által a nagyszámú közönségnek valóban művelőzetet nyújtott. Alkalmi beszédet *Sulyok* János, szavalatot pedig *Sikolya* Antal tartott. Itt megemlítendő az, hogy a polgárság nem pusztán passzív, hanem tevőlegesen is befolyt az ünnepségbe, amennyiben előbbi szereplők után *Szilágyi* János és *Papp* Dávid polgárok, első egy jól betanult költemény, 2-ik pedig kellő hangsúlyval előadott beszéde által bővítette a program-pontokat. — Örülünk ennek a közművelődés szempontjából.

Tokaj hazafias közönsége a nap jelentőségéhez méltó módon és lelkesedéssel ünnepelte meg márc. 15-ét. A mozgalom és előkészület a „Polgári kör” kebelében keletkezett, mely testület tagjai sorából 10 tagú rendező-bizottságot küldött ki s egyben azt is elhatározta, hogy a mostani ünnepség költségeinek fedezése céljából a közönség áldozatkészségéhez folyamodik, de a netán fennmaradó összegből a kör kezelése alatt egy „március 15-e” alapot létesít, mely idővel arra szolgál, hogy abból fedeztessék az ünnepség költsége. — A nagy nap reggelén az ág. és helv. hitv. templomokban a lelkészek alkalmi imákat mondtak, az iskolás gyermekek s a közönség a Szózatot s Himnuszot énekelték. Délután 4 órakor a körben dlszközgyűlés volt, a melyen Miskovits István emelkedett szellemű ünnepi beszédet méltatta az ünnepnap jelentőségét, s emellett megemlékezett 1898. március 15-ről is mely a Körnek születésnapja vala. — Este 7 órakor a kistokaji körrel és az önk. tűzoltó egyesülettel társultan nagyszerű fáklyásmenet vonult fel a város utcáin, a piactéren egybegyűlt óriási közönség előtt *Horváth* János ref. lelkész nagy tetszést aratott beszédet, *Fénykövi* Jakab izr. és *Fabián* Aladár g. kat. tanító pedig hazafias költeményeket szavalt, szintén tetszést aratva a lelkes közönség részéről. Meg kell emlíkeznünk a polg. énekar közreműködéséről is, mely kiesiny, de lelkes tagokból álló testület *Demjén* Kálmán karnagy értelmes vezetésével méltó kifogástalan szabattal adta elő hazafias darabjait. Este a kaszinó és kör egy fedél alatt levő helyiségekben kedélyes társas vacsora volt, a melyen *Benedek* Pál, *Horváth* János, *Miskovits*, *Horváth* Lajos és mások mondtak pohárköszöntőket, mindvégig emelkedett színvonalon tartva a közönség hazafias lelkesedését. D.

E-Horváti községből jelentik: Gyönyörű ünnepséget tartott március 15-én az erdő-horváti ev. ref. iskolai ifjúság. Az ünneplés reggeli istentisztelettel kezdődött, a hol *Sallai* Sándor ref. lelkész alkalomszerű imát mondott. Innen a nagyszámú összegyűlt hívek az iskolaudvarra gyűltek, a hol a gyermekek alkalmi szavalatokkal és hazafias dalokkal gyönyörködtették a hallgatóságot. Emelbeszédet *Gaal* Endre ref. tanító tartott, hangsúlyozva beszédében a hazaszeretetet s a felekezetek közt való békes egyetértést. Az ünnepségen részt vett a községi előjáróság *Komássy* Antal jegyző vezetésével. Igen szép békés egyetértésre vall hogy a katolikus vallású iskolás gyermekek *Vollai* Izidor tanító kísérelése mellett az ünneplésben résztvettek! Az ünnepség után a vegyes iskolai tanulók körében bejárták a fő- és mellékutakat s a kat. iskola és községház előtt hazafias dalokat énekelték. r. l.

Homonnáról jelenti levelezőnk: A magyar szabadságharc megünneplése szívből fadakt és a magyar nép e nagy történeti esemény emlékére nemzeti ünnepnapra a márc. 15-öt választotta ki és ezt szívből ünnepli, annak dacára is, hogy a hivatalos kalendárjomban április 11-ike van veres betűvel nyomtatva. Ünneplést március 15-én Homonna város társadalmi is. A Stefánia-szálló nagytermében este közvacsora volt. Az első lelkes köszöntőt *Haraszthy* Miklós kaszinó elnök mondta, méltatva a március 15-höz fűződő nemzeti vívmányokat, a haza jövő nagyságáért s boldogságáért üritette poharát. Utána *Réz* László a 48-as honvédekért (kik közül kettő *Lukovics* Ottó és *Petravics* Sándor, jelen voltak a vacsorán) mondott pohárköszöntőt, mint akik nemzeti ideálunkért harcoltak. Ez után *Petravics* Sándor egyszerű, rövid, de megható szavakban az ifjúságot éltette és kérte, hogy lelkesedjenek a 48-as eszmékért úgy, mint ők lelkesedtek. — Végül *Toronszky* Elek dr. *Haraszthy* Miklós főszolgabíró, a kaszinó elnökét, mint olyant éltette, ki mindnyájunk öröme, az egyetértést és összetartást képviseli társadalmunkban. — A lelkes, ünneplő társaság emelkedett hangulatban az éjjel utáni órákban oszlott szét. — Mint feltűnő jelenséget, kiemelem azt is, hogy izraelita polgártársaink közül e vacsorán senki sem volt jelen. — Végül jól eső érzéssel referálok arról is, hogy a polgári- és felső kereskedelmi iskola ifjúsága e nap délutánján a maga kebelében szépen sikerült március 15-iki ünnepséget tartott dal-, felolvasás- és szavalati programpontokkal.

Varannóról írja levelezőnk: A nemzeti ébredés évforduló ünnepét, mint rendezen, ez idén is hazafias lelkesedéssel ünneplte meg Varannó és vidéke intelligens közönsége, a helybeli olv. egyesület kezdése és rendezése mellett. F. hó 15-én 70 terítékes banket volt a „Magyar Korona” termében, melynek sorában díszes koszorut képezett hölgyközönségünk. Daloskörünk kezdte meg az ünnepséget a magyar ember imájával, mire asztalhoz ült kiki s a zene lelkesítő hangjainál vígan töltötte el a teljes meglepődésre tálalt vacsorát. *Bajusz* remek költeménye is bent volt a programban, majd felemelkedett a második fogásnál a kaszinó érdemes elnöke *Füzesséry* György és méltatván az évfordulóünnep jelentőségét, éltette a hazát. — Erre a daloskör a „Talpra magyar!”-t adta elő, megtoldva a „Hej Rákóczi Beresényi” című darabbal. — Aztán beszélt *Csöke* dr. avval az eleganciával és szónoki bájjal, mely az ő beszédeit annyira jellemzi. Éltette a honleányi erényt és ennek kapcsán a jelenlévő hölgyeket. — Harmadiknak szólt *Zseltvay*, éltetve a köztünk örvendő nagy napok három tanujelét és bajvivóját: *Antalóczy* Antal, *Füzesséry* György és *Léderman* előjárósági tagot. — A daloskör még előadta a „Vihar”-t, a „Fohász”-t és a „Nemzeti zászló”-t. Ugy tizenegy óra tájt aztán asztalbontás volt, mert a fitalság már égett a vágytól mihamarabb táncra perdülni. Folyt is ez aztán jó kedvvel reggeli 3 óráig, s így az ünnepség a maga nemében a legsikerültebbek egyikének mondható. A táncoló hölgyközönség im ez: *Antalóczy* Margit, *Fodor* Gáborné, *Diószeghy* Jánosné, *Füzesséry* Berta, *Friedman* Vilmosné dr.-né, *Gaal* Margit, *Guzeo* Ferenéné, *Guzeo* Henriette, *Horvát* Sándorné és nővérei, *Pikna* Vilma, *Sztankó* Margit, *Zseltvay* Ida stb.

Szinnáról írják nekünk: Nemzeti nagy ünnepünk évfordulóját hazafias lelkesedéssel ülte meg Zemplén-Szinna és vidéke a következő tárgysorozattal: 1. „Himnusz” Kölcseitől, előadta az énekar. 2. Megnyitó beszéd, tartotta *Lehoczky* Endre. 3. „Egy gondolat bánt engemet” szavalt *Krajnyák* Alfons. 4. „Talpra Magyar” előadta négyes férfi kar. 5. Alkalmi felolvasás, tartotta *Dancs* János. 6. „Az én hazám”, énekelte az énekar. 7. „A rab” *Petőfitől*, előadta *Fagulya* Lajos. 8. „Esti harang” citerán előadta *Hickel* Melánia k. a. gitáron kísérte *Ripa* Antal. 9. „Vizaknai csata” *Petőfitől* szavalt *Dancs* János. 10. „A Magyarok Istene” *Petőfitől* szavalt *Horváthy* Gyula. 11. „Szózat” *Vörösmartytól* előadta az énekar. A fényesen sikerült ünnepség után társas vacsora következett, mely a legnagyobb kedély között az éjjelutáni ötött órákban végződött. r. l.

Meghívás. A s.-a.-ujhelyi iparosok önk. egyesülete a márciusi nagy napok emlékeztetére a városi színházban ma vasárnap, folyó hó 19-én, délután 5 órakor felolvasással és szavalattal egybekötött ünnepséget rendez, melyre a nagyszámú közönséget ezuton is tisztelettel meghívja az egyesület elnöksége. Músor: 1. Elnöki megnyitó-beszéd, mondja: *Hericz* Sándor. 2. A márciusi nagy napok méltatása: *Kaufmann* Armintól. 3. Keresem az Istent. Abrányi Emiltől, szavalja: *Hlavathy* Béla. 4. Fekete frakkban. Vig magán-jelenet *Dreyfus* Abrahámtól, előadja: *Ignáth* József. 5. Koldus. Abrányi Emiltől, hazafias drámai költemény, előadja: *Hlavathy* Béla. 6.

Folytatás az I. mellékleten.

Záró ü.
Külön
bemene

A
jelentju
István
a belüg
nisterel
tának,
nem kö
lalkozo
tizenhe
önzette
log, ha
nézve e
közörs
körében
keltett.

D
mivelés
egyesü
10-iki

sület
a ga
febru
közö
sület
forga
1898
irány
nyol
a b
höz
de e
deke
remé
törv
egyé

pince
tendő
helyez
főispán

keze
„Ma
vel
azt
egys
a k
pin
dek
egy
toll
lök
uj s
sebl
ró s
olas
nem
nag
néz
tése
kiv
köz
mé
lett
ért
rén
vár
tek
elő
téli
dök
lét
lés
kés
kik
idő
ter
he
an
ber
mé
en
mi
del
ség
kit
s e
öss
kiv
ké
az
tét
mi

Záró ünnepi beszéd. Tartja: Székely Aron. Külön meghívók nem küldettek szét. — Szabad bemenet.

Vármegyei ügyek.

A főispán-válság, immár teljes örömmel jelentjük, szerencsés megoldást nyert. Molnár István ömeltósága, engedve a közóhajtásnak és a belügyi kormányzat vezetésével megbízott miniszterelnök leghatározottabban kifejezett akaratának, visszavette lemondását s tovább is vállalkozott a főispáni állással egybekötött, éppen nem könnyű teendőket ellátására, a mit immár a tizenhetedik éve, hogy a közjó érdekében oly önzetlen odaadással végez. Természetes dolog, hogy a főispán-kérdésnek vármegyénk nézve ez a legkedvezőbb megoldása úgy fent a közkormányzat, mint lent a vármegyei közélet körében teljes megnyugvást és általános örömet keltett.

Darányi miniszter köszönete. A földmivelésügyi kir. miniszter a vármegyei gazdasági egyesület üdvözlő sürgönyére Budapestről márc. 10-iki kelettel a következő sorokkal válaszolt:

A zemplén-vármegyei gazdasági egyesületnek Sátoralja-Ujhely. Köszönettel vettem a gazdasági egyesület közgyűlésének folyó évi február hó 27-én hozott s velem táviratilag közölt azt a határozatát, mely szerint az egyesület a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t. cikk érvényes végrehajtására irányuló törekvéseimet elismeréssel méltányolja. Meg vagyok győződve arról, hogy a bortörvény érvényes végrehajtására a nehézségekkel küzdő hazai bortermelés, de egyszersmind a reális borkereskedés érdekében is égető szükség van s annak a reményemnek adok kifejezést, hogy az idézett törvény végrehajtásában a hatóságokat az egyesület is támogatni fogja.

A m. kir. országos központi mintapince ujjalakítása és a borvidékeken létesítendő pince-szövetkezetekkel szerves kapcsolatba helyezése dolgában a következő leiratot intézte főispánunkhoz a földmivelésügyi kir. miniszter:

Méltóságos Úr!

A m. kir. országos központi mintapince kezelése tárgyában hivatali elődöm által a „Magyar Bortermelő Országos Szövetkezet“-ével kötött szerződés az 1897. évben lejárván, azt a folyó év végéig meghosszabbítottam s egyszersmind megfontolás tárgyává tettem azt a kérdést, hogy mi módon lenne a mintapince intézménye, a hazai bortermelés érdekében célszerűbben átalakítható. Most ugyanis midőn a filloxera pusztításaitól sújtott magyar bortermelőkre az elpusztult szőlők felújítása s a szőlőültvényekkel létesített új szőlőknek, a régi szőlőkénél jóval költségesebb kezelése és fenntartása tetemes áldozatokat ró s midőn másrészt a termelőknek az olcsó olasz borok versenyével is kell küzdeniök, nem igényel bővebb indokolást, hogy mily nagy fontossággal bír bortermelésünkre nézve az, hogy boraik megfelelő értékesítésre megkönnyíthessék? E célból részemről kiváló súlyt helyezek egyrészt az országos központi mintapincére, mint olyan intézményre, melyre — megfelelő szervezet mellett — a hazai bortermelés biztos és előnyös értékesítése s borkivitelünk előmozdítása terén nagy jelentőségű közgazdasági feladat vár, másrészt pedig a vidéki pince-egyesületek és borértékesítő szövetkezetek létesítésének előmozdítására. De szükséges ezeknek az intézményeknek fejlesztése a reális borkereskedők s a fogyasztók érdekében is azért, hogy létesüljenek oly központosított pince-kezelések, a honnan, mivel a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának teljes kiküszöbölése előreláthatóan még huzamosabb időre terjedő következetes munkát igényel, természetes borok megnyugvással beszerezhetők legyenek. A mi a mintapincét illeti, annak eddigi működése sokkal szűkebb körben mozgott, mintsem az egy országos intézmény feladatának megfelelően, s mint hogy ennek oka — nézetem szerint — főleg a minta-pince jelenlegi szervezetében s a rendelkezésére állott anyagi eszközök elégtelenségében rejlik, ez intézmény megfelelő átalakítását, szélesebb alapon való ujjászervezését s esetleg a vidéki pince-szövetkezetekkel való összekapcsolását vettem célba. Tekintettel e kérdésre, a borértékesítés szempontjából való kiváló fontosságára, súlyt helyezek arra, hogy az e tárgyban szükséges intézkedések megtétele előtt, a bortermelő közönségnek valamint általában azoknak, a kik ez iránti ér-

deklódásukkal az ügynek hasznos szolgálatot tehetnek, véleményét kikérjem. E célból a vezetésem alatt álló minisztériumban mielőbb értekezletet szándékozom tartani. Ez értekezlet napját, a még folyamatban levő munkálatok befejezése után, lesz szerencsém Méltóságoddal közölni; addig is azonban felkérem Méltóságodat, hogy a kérdéssel foglalkozni, az annak idejében megtartandó értekezleten részt venni, s szíves közreműködésével e kérdés sikeres megoldására irányuló törekvéseimben engem támogatni szíveskedjék. Fogadja stb. Darányi s. k.

A miniszter jelen leiratához, mely a Tokaj-Hegyalja érdekeltjét igen kellemesen fogja érinteni, még csak annak a fölemlítését fűzzük, hogy a S.-A.-Ujhelyben folyó hó huszonötödik napján tartandó, ugynevezett borkóstolót megelőző szakértekezleten a leiratban fölvetett üdvös eszme diskusszió alá kerül s igen óhajtjuk, hogy annak megvitatásában, ugyszintén az irányelvek kitűzésében tokaj-hegyaljai érdekeltjűnknek meghívott képviselői mennél teljesebb számban résztvenni igyekezzenek!

48-as nyugdíj. Széll Kálmán m. kir. miniszterelnök értesítette a vármegye alispánját, hogy Ráskóczy Antal szabályszerűen igazolt 1848/49-es honvéhadnagyot évi 252 ft nyugdíjban részesítette.

Vásárhelyezések. A kereskedelemügyi kir. miniszter megengedte, hogy Kassa sz. kir. városban a f. évi augusztus hó 14., 15. és 16-ára eső országos, továbbá a f. évi május hó 3-ára és szeptember hó 6-ára eső havi állatvásár ez évben f. évi augusztus hó 21., 22. és 23-án, illetőleg f. évi május hó 10-én és szeptember hó 13-án tartassék meg; — megengedte továbbá, hogy a Zemplén-vármegye területéhez tartozó Lucz községben a f. évi április hó 15-ére eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi április hó 13-án, a november hó 5-ére eső országos vásár pedig november 7-én tartassék meg, — végül megengedte, hogy a Zemplén-vármegye területéhez tartozó Sztrópó községben a f. évi április hó 4-ére eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi március hó 21-én, a szeptember hó 26-ára eső országos vásár pedig f. évi október hó 3-án tartassék meg.

Statistikai szolgálat felülvizsgálása. A belügyi kir. minisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök értesítette a vármegye alispánját, hogy Pothorszky László dr. miniszteri titkárt kiküldte vármegyénk területére oly végből, hogy úgy a központban, mint a járásokban is az ügykezelést, tekintettel a statisztikai adatok gyűjtésére, megvizsgálja, illetve tanulmányozza.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1899. márc. 11-étől márc. 18-ig a házasságot kötött: 1 pár; b) kihirdetett: 4 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 9 esetben; d) elhalálozott: 9 egyén.

Nyílt válasz

Wetterschneider Miksa urnak.

— A „Zemplén“ 11. számában megjelent cikkére. —

Fogadja köszönetemet, hogy a nyilvánosságra hozott cikkemmel foglalkozni és figyelmére méltatni oly szíves volt. Aki a nyilvánosság terére lép, az jóleve számot vetett magával és a többé-kevésbé éles kritikával szembe tud szállani; mi más célt óhajt tulajdonkép bármily cikkiről elérni, mint azt, hogy a nagyközönséget tájékoztassa, mely az előadottakból magának véleményt alkot; a sajtónak ez tulajdonképeni nemes és fő célja, a felek szellemi párbajt vivnak a nyílt arénán, zsúrija pedig a nagy közönség!

En részemről a cikkemmel elért eredménnyel meg vagyok elégedve, szakférfiu belenyúlt és kritikára vállalkozott és pedig kiméletesen bánt el, a mennyiben a reformnak szükségességét elismeri és bevallja hogy „faul ist 's im Reiche Spanien“ és támadólag nem is az ügy lényegére nézve lép fel, mint inkább azzal, hogy az utóbbi idők sajnos eseményeinek hatása alatt állván, tulsíralmas képen tüntettem elő a vidéki pénzintézetek állapotát! Koncedálni akarom, hogy némileg talán igaz van, talán tulerős mumussal íjeszgettem, de valjában őszintén, tisztelt Uram, nagyon kárhözóhatni valónak tartja-e ezen tiszta jó akaratból eredt felszólalásomat? Tessék elhinni, hogy a napvilágot látott sajnos események nem állanak elszigetelve és azért nem fog ártani, hogyha gyakrabban intjük és oda kiáltunk: „caveant consules“!

Az irányelveimre tett észrevételére ez uttal nem reflektálok; méltatta ezeket egy széles kör-

ben ismert napilap és én, abba belenyugszom. Fogadja őszinte tiszteletem kifejezését, melyvel maradtam

Ungvárt, 1899. március 14-én

kész hive:

Thomán Dávid dr.

Hírek a nagyvilágból.

Stefánia özv. trónörökösne Földközi tengeri útján Nápolyba érkezett.

György görög király a képviselőházat megnyitó beszédében hálás köszönetet mondott a nagyhatalmaknak, hogy fiát, György herceget, Kréta kormányzójává tették.

Bismarck hg. holttestét most esütőtörkő helyezették el véglegesen a család sírboltjában a herceg feleségének holtteste mellé. A vég-tisztesség megadásánál Vilmoa császár is jelen volt.

Oroszországban a lapok élénken agítálnak a mellett, hogy 1900-ban a Gergely-naptár léptessék életbe a birodalomban.

A pestis-járvány Bombay környékén esökkenő félben van. A Mekkába zarándoklók közül 18 ember halt meg pestisben.

A Fülöp-szigeteken ismét súlyos vereséget szenvedtek a lázadó benszülöttek az amerikaiktól.

A pápák életkora. Most, hogy az egész keresztény világ élénk részvételjes érdeklődéssel fordul Róma felé, honnan a Szent Atya súlyos és fenyegető betegségének aggasztó hírei, majd az öröndetes javulás megnyugtató tudósításai keltek szánra: nem lesz érdektelen egyet-mást elmondani a pápák életkoráról. Időszámításunk első századát kivéve, a XIX. században volt a legkevesebb a pápák száma, mindössze hat. Az első században a legkevesebb (négy) a tizedik században a legtöbb (huszonhárom) pápa és két ellenpápa uralkodott. Nevezetes az, hogy az összes pápák közül husz événél hosszabb ideig csak 10 uralkodott, s e tíz közül három a jelen században. Csupán hat pápa élte túl életkorának nyolcvannegyedik évét; de azt a kort, a melyet XIII. Leo pápa ért el, (most lépett a 90-ik évébe) csak egy multa felül a szent atyák közül: IX. Gergely pápa, a ki 86 éves korában lett pápa és 100 éves korában hunyt el. Leghosszabb ideig — 32 évig — IX. Pius, a mostani pápa elődje uralkodott; adja Isten, hogy XIII. mostani pápa elődje uralkodott; adja Isten hogy XIII. Leo pápa is megérje uralkodásának ezt a tartamát, mely esetben 6 lenne az összes pápák között úgy korra, mint uralkodási időre a legelső.

Hírek az országból.

Kitüntetés. Ófelsége a király Keglevich István grófnak a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta, a hazai színművészet fejlesztette körül szerzett kiváló érdemei elismerésül.

A t. Ház tárgyalásainak napirendjére kitűzte az állam 1899. évi költségvetésének megvitatását, mely alkalommal Tisza István gr. a közigazgatás reformjáról nagyszabású beszédet mondott.

A szegedi árvíz huszadik évfordulója alkalmából, folyó hó 12-én, ünnepies hálaadó istentisztelet volt Szegeden.

Külömfélék.

— **Királyi adományok.** Ófelsége, kabinétirodája útján és főispánunk közbenjárásával, Szedlák Tivadar stefanóci, Dudinszky Tivadar dómóci és Legeza Irén klenovei lelkészeknek 20—20 ftnyi, — Pajkossy Miklós komlóskai, Sztrebóvszky János bacskói, Baltik János bukóci, Orlik András hazsinai tanítóknak 15—15 ftnyi, — végre özv. Furdanics Mihályné, sz. Balto-vics Ilona tanítóknak 10 ftnyi legkevesebb adományt küldött.

— **Személyi hír.** Mint a hivatalosból olvassuk: Ófelsége a király tomesányi Tomcsányi Árpád vezérkari főhadnagynak a csász. és kir. kamarási méltóságot díjmentesen adományozta. Az új kamarás, Tomcsányi Mória táblai ny. tanácselnöknek, Tomcsányi Márton s.-a.-ujhelyi kir. törv. sz. irodaigazgató testvérbátyjának a fia, — a miért is kamarássá történt kinevezetéséhez szívesen gratulálunk!

— **Uj osztálytanácsos.** A király Margitai József dr.-t, osztály tanácsosi címmel és jellelgel fölruházott p. ü. miniszteri titkárt, osztálytanácsossá nevezte ki. — Igen tisztelt barátunk és földink gyors emelkedésén őszintén örülünk s neki szívből gratulálunk!

— **A borkóstoló.** Az az általános érdeklődés, miről lapunk mult számában is szótunk, a gazdasági egyesület közbenjárásával a f. hó 25 és 26. napjain rendezendő borkóstolás iránt úgy itthonról, mint a külföldről is az egyesülethez érkező tudakozások révén egyre élénkebben nyilatkozik meg. Az öröndetes jelek már is arra engednek következtetni, hogy ez a borkóstoló fényes sikert fog elérni. Egy dolgot azonban sajnos tapasztaltunk. Mig ugyanis a Tokaj-Hegyalját képező községek mindegyikéből szép számmal érkeznek be nap-nap mellett bejelentések és minták is: addig S.-A.-Ujhelyből, mely pedig egyik tekintélyes részét képezi híres borvidékünknek, a mai napig alig egy pár bejelentést és mintát küldöttek. Mikor uton-utófélen panaszkodunk, hogy régi borainkra nincs vevő: igazán érthetetlennek és megfoghatatlannak tartjuk, hogy egy ilyen kapóra jövő alkalmat, mint lesz ez a borkóstoló, fel nem használ bortermelőink nagy része, hogy az ideérkezéseket bejelentett borkereskedőknek be ne mutassa értékes borait. Ha ez nem közöny, akkor nem tudjuk, hogy mi! Ertesülésünk szerint a minták beküldésének határideje, éppen Ujhelyre való tekintettel, a f. hó 20-áig meghosszabbított.

— **A s.-a.-ujhelyi városi daloskór műkedvelő-előadással egybekötött hangversenye,** mely f. hó 11. és 12-én, két este egymásután a városi színházban tartatott — igen fényesen sikerült. Mindkét este nagy és díszes közönség gyönyörködött a fiatal, izmosodó énekar énekeiben. Murai Károlynak egy igazán ügyes műkedvelő társaság által előadott „Huszárszerelmében” és Mester Istvánné úrnő kedves dalolásában. Sok igyekezettel, egyik másik darabjokat meg egész polcaizással adták elő a buzgó dalosok, kiknek betanítása s ügyes vezetése nagy dicséretére válik derék karmesteröknek, Vágó Gyulának. A második est programjában levő „Fohász” azonban lehet, hogy jobban is sikerült volna, ha nem „válogatott énekesek” adták volna azt elő. Ami pedig ez utóbbi darabnak bariton szólóját illeti, a jó hanganyagot egy kis jobb taktus érzékért mellőzni is lehetett volna. — A hangverseny lírai részében legelőkelőbb helyet foglalnak el a Mester Istvánné úrnő énekei, melyekkel mindkét estén zajos tetszést aratott. — Kitűnő hang, korrekt iskola s igen szép koloratura azok, amik Mestertől teljesen felül emelik a dilettantizmus szintjén. — **Izsépy** Tihamér zongora kísérete igen jó, de helyével-közszel nagyon is piano volt. Most jön a „Huszárszerelme”. Legilletékesebb bírálatát a műkedvelők előadásának a közönség minden ponton megújuló tetszés nyilváníta. A mi közönségünk sok jó műkedvelő-előadást élvezett már, de ennél jobbat aligha. Egy-kettő kivételével, mintha professzionátus színészek mozogtak volna ott a deszkákon. Elhelyezkedések, csoportosítások általában nem sok kívánni valót hagytak fen, pedig — amint egyik próbára benéztem — a rendezők ereje és türelme nem tulságos mértékben volt igénybe véve. — A hölgszereplők közül tagadhatatlanul **Spillenberg** Sarolta k. a. emelkedik ki az Anna szerepében. Kitűnő játéka, pompás alakítása van: szavalata finom műérzékre vall, megjelenése elegáns, modora igen kedves. Nyílt színen többször aratott zajos tapsokat. — Igen kedves volt a Hüppig Sárika szerepében **Mattyasovszky** Sárika k. a. Kenézzel szölvá „mondhatom bájos jelenség vala.” Amint a kalitkával kezében kilépett s megállott a háttérben a Hüppig Sárika elfogódottságával, mintha a tavasz jelent volna meg előttem a maga üdeségében. — **Matolay** Béláné úrnő kellemes Hüppigné volt, igen jól nézett ki s jól játszotta szerepét. — Dicséret és elismerés **Répássy** Annuskának, aki oly készséggel vállalta el (amint pedig tudom éppen harmadik kézből) s kitűnően játszotta meg az öreg Zsuzsi szerepét. Egyike lesz legkiválóbb műkedvelőinknek. — A férfiak is derekasan megállták helyüket. — **Gnädig** Lipót (Dér Pista) és **Bajusz** Zoltán (Kenéz) keltették a legnagyobb hatást, a legnagyobb derűtséget hálás és a mellett jól kidolgozott szerepeikkel. Pompás alakító, kész színész mind a kettő, mégis **Gnädig** egy árnyalással finomabb s rutináltabb. — Csinos huszárok voltak **Bajusz** Andor (Kálmán) és **Bajusz** József (Berényi). Mind a kettő kipróbált derék műkedvelő s most is, hogy úgy mondjam, játszva-játszották meg szerepeiket. — **Mester** Istvánt (Barkos Gábor) könnyed, sima játékáért dicsérjük. Igen ügyesen adta a sok jó napot látott agglegényt. — **Bárczy** Gusztávnak (B. Zsigmond) is volt egy pár jó jelenete. — **Rohoska** József, (Hüppig Kázmér) a gazdag dán szerepét igen szépen játszotta meg. Játéka, mely a legapróbb részletekben is jellemzetes és színes volt, gondos és alapos tanulmányra mutatott; gyönyörűen juttatta érvényre Hüppig jellemét, annak a gazdag dánnak egyéniségét, ki a madarak dalolása és csiesergése hallatára a rántott eszrikét kívánja meg, és a ki harminc éven át egy jósnő jóvendülésének beteljesedését várja, hogy ennek folytán történeti nevezettségü ember

váljék belőle. Pompásan eltalálta a hangot akkor is, mikor egy félreértés folytán, mely a darabnak egyik legsikerültebb részlete, nevének ártatlanságába vetett hite megrendül és kész embert ölni, majd mikor nevének ártatlanságáról teljes meggyőződést szerez és egyszerre a világ legboldogabb emberét látjuk benne magunk előtt. — Mindkét estén a daloskór éneke rekesztette be az előadást, mely után a szereplők és a nézők jó része a szomszéd étkezőben vígan töltötte az időt az éjjeli órákig, sőt második este táncsal hajnalig.

— **Tanulmány-kirándulás.** A zemplénvármegyei gazdasági egyesületi szőlészeti szakosztálya legutóbb, márc. hó 15-én tartott értekezletén elhatározta, hogy a szőlőfelújítás érdekében ezidén, május végén vagy június hó elején, **Szerencsre** tanulmány-kirándulást rendez. A részletes programot és a kirándulás idejét egyik legközelebbi értekezletén fogja megállapítani. Lapunk annak idején a programot bővebben fogja ismertetni.

— **A képviselőtestület ajándéka.** Ujhely városi képviselőtestülete f. hó 11-én tartott ülésében **Jókai** Mór összes diszkidása műveit, melyet a város szerzett meg, a városi kaszinó könyvtárának ajándékozta.

— **Névünnepe a „Carolineum”-ban.** A Szent-Vince leányainak vezetése alatt álló s.-a.-ujhelyi rk. felsőleányiskolában f. hó 17-én, az intézeti főnöknő, Cyrilla, névnapjának előestéjén, a növendékek kedves meglepetésként szerelt főnöknőjük tiszteletére sikerült hangversenyt rendeztek. Ugy az ének-, mint zongora- és a cimbalomszámok arról tanuskodtak, hogy a tanítás az intézet falai közt jó kezekben van. A t. főnöknőnek nevenapja alkalmából mi is a legjobbakat kívánjuk. (Egy szülő.)

— **Itt a tavasz,** bevonult egész testőrségével: a meleg napsugarakkal, csiesergő madarakkal, ibolyaillattal, sőt, ami a nimródí szívének a legőhajtottabb hevélet, délről jövő, magukkal enyhé fuvallatot hozó szellők szárnyán megérkeztek a **szalonkák** is! Ma „Judica — noch sind Sie da;“ de mert mához egy hétre már „Palmarum — trallaram” vadászaink nap-nap mellett szorgalmasan gyakorolják a nemes sportot, lesik-várják az erdős hegyoldalokon az izletes husu szárnyasokat, melyek közül a „legeslegelső”, az u. n. „kvártélycsináló” az idén is a **Sztanykóvszky** Sándor aggatékjára került.

— **Halálozások.** Teljes részvétellel közöljük, hogy özv. **Csaszlószky** Jánosné sz. Maláricsk Mária e hó 12-én, 52 éves korában, meghalt. Halálát, hosszas szenvedéssel, szivbaja okozta; gyógyíthatatlan baj, amelyen emberi tudomány nem segít. Már régebbi idő óta fekvő beteg volt, mégis halálának híre szinte váratlan volt, a kiterjedt család és rokonság körében nagy fájdalmat s az egész városban, mert mindenki ismerte és tisztelte a „jó Mari néni”-t, őszinte részvétet keltett. Szinte felesleges felemlenünk, hogy a megboldogult egy modern s a fővárosba is beillő mérsáros-, hentes- és csemegeüzletnek volt a tulajdonosa, aki nemcsak ebbeli minőségében birta vevői légiójának bizalmát és ragaszkodását, hanem egyéniségének intelligenciája, kedvessége és jószága megszerezte számára az előkelőbb körök tiszteletét és becsülését is. Temetése 13-án délután ment végbe a Széchenyi-téri halottasházból, Ujhelyben még alig látott gyászpompával, mert t. i. a gazdag aranyozásu, koszorúktól borított érekeporsó körül a „Kegyvel” temetkezési vállalat diszruhás emberei kivont karddal állottak őrt, szintügy gyászos díszbe öltözött portás állott a fekete-drapériás ezüstrojtos szövettel fedett kapu bejárásánál. A temetés szertartása után, melyet ft. **Katinszky** Géza rk. plébános 2 káplánjával vezette, a vállalatnak igen díszes ezüstös üveges halotti kocsijára emelték a koporsót és a temetésen osztály-, rang- és valláskülönbség nélkül résztvett ezernyi közönség kíséerte a megboldogultat utolsó útjára a kat. temetőbe. Ny. b. — Márc. 11. d. u. 4 órakor nagy részvét mellett temették el Sárospatakon **Debrecezeni** Gábor f.-nyárádi ev. ref. lelkészt, a f.-borsodi egyházmegye nyug. esperesét, volt zsinati képviselőt, Debrecezeni Bertalan főiskolai jogigazgató édes atyját, — a ref. lelkészi kar egyik kiválóan tiszteletreméltó, hűséges, lelkiismeretes, nagy tudományu, humanus gondolkodásu tagját. Az Ur kegyelme bő mértékben megnyilatkozott az az elhunyt iránt: 57 évig volt gyülekezetének lelkésze, 55 évig volt boldog házasságban, az ezüstmenyegző után az aranómenyegző is ép testi és lelki erőben érve meg; 83-ik évében érte utól a halál márc. 10-én reggel Sárospatakon fia házában, hol betegeskedése miatt már réeebben tartózkodott. Temetése a főiskola udvaráról történt, az egész város részvétele mellett; képviselve volt gyülekezete, egyházmegyének lelkészi kara, az egyházkerületi előjáróság, a miskolci főleányiskola. A főiskolai énekkar megható gyászdala után **Novák** Lajos főiskolai lelkész mondott a megboldogult felett remek gyászbeszédet, mesteri módon tüntetvén fel: mi volt ő minden téren, — s hogyan érdemelte ki

a nyugodalmat, békességet, amelyet immár elért! A sirmál a f.-borsodi lelkészi kar nevében **Szubay** Benedek kazinczi lelkész vett búcsút az üdvözültől. — **Özv. Schridde** Frigyesné szül. Szeszák Viktória fájdalommal teljes szívvel jelenti forrón szeretett leányának, **Gizellának** Szerencsen f. hó 17-én 20 éves korában, rövid szenvedés után történt gyászos kimúltát. Aldás lengjen az elfelejthetetlennek porai felett!

— **Kaszinók költözködése.** A vármegyei kaszinó a Vekerle-tér és Rákóczi-utca sarkán lévő Rosenberg-féle ház emeleti helységeiből a tegnapi napon költözött át új otthonába, a Kazinczy-utcai Dubay-ház emeletére, a melyet (még ugyan nem teljesen kész) egyenesen kaszinó helyiségnek építettek. A volt vármegyei kaszinó helyiségébe a városi kaszinó költözködött be, ennek helyét pedig Róth Bernát házában az Ipar-, termény és kereskedelmi bank foglalja el.

— **Eltűnt.** **Kerekes** Béla, az ujhelyi főgimnázium harmadik osztályának tanulója, e hó 15-én reggel szülei lakásáról eltávozott, hogy a gimnázium ünnepén részt vegyen, azonban ott nem volt, sem azóta mind maig haza nem került. A szülék, **Kerekes** István posta- és táviróaltiszt és neje semmi okát nem tudják adni fiok eltűnésének, ezért kétségbeesésök természetes. A rendőrség közözlőlevele szerint a fiu 15 éves r. kat. korához mérten magas, erős barna szemű, fekete hajú és szemöldökű, különös ismertető jele: orrán vágástól eredt hegedés látható. Ruházata: hosszú kopottas szürke téli kabát, drap szín kis rokk, fekete mellény és nadrág, barna puha kalap és cugos cipő.

— **Tűz.** Ma egy hete délelőtt 9 órakor **Meczner** Gyula Kossuth-utcai házában kertjében a rozzant csür légett. A tűz a csür belsejében keletkezett és gyújtás, vagy gondatlanság lehet az oka. A száraz időben a zsindegy tető egyszerre lángba borult és az özv. Nagy Beláné szomszédos új házát csak az mentette meg, hogy beton-lapokkal van fedve. — A deszkából épített eresz már így is tüzet fogott, a tüzőltők azonban beoltották. A kár 500 ftra tehető, mert a rozzant csürben nagyobb mennyiségű széna volt. Közbiztosságunk rendezetlen voltára elszomorító világgosságot vet, hogy a tüzeset óta a csür belsejében senyedő tűz már két izben kigyult, tegnap d. u. is és csak a szomszédok éberségének köszönhető, kik a tüzet beoltották, hogy a gondatlanságból újabb és újabb veszedelem nem keletkezett.

— **Leszakadt menyezet.** A Lipsitz Adolf Széchenyi-téri házában (Ganzler-féle) most átalakítási munkálatok folynak. Pénteken d. e. a kapubejárás feletti menyezet, a hiányos duccolás következtében, leszakadt. A lezuhanó törmelék egy kömvest s egy napszámot könynyebben megsebesített. Szerencsére nagyobb baj nem történt, mindazonáltal a rendőrség a nyomozást ez ügyben rögtön foganatosította.

— **Tűzvész.** A Bodrogközön fekvő Kis-Dobra községben — írja levelezőnk — f. hó 14-én nagy tűz pusztított. Hat lakóház, ugyanannyi csür, istálló, több sertés és szarvasmarha lett a tűz martaléka. Epp a déli harangszóval együtt kongatták a harangok a borzasztó veszedelmet, mely minden valószínűség szerint gyújtogatásból támadt. Szerencse, hogy a helmezt, bélyi és perbenyiki önkéntes tüzőltő-egyesületek vállvetett munkája, dacára a nagy szélnek, még amit tudott megmenthetett a szegény népnek, amit különben a tűz elpusztított volna. A légeett házak közül csak egy volt biztosítva.

— **Kiváló esetek** bizonyítják, hogy a csuk köszvényes bajok, makacs fejfájások legbiztosabb és leghatásosabb gyógyszer az a páratlan kitűnő csuk a köszvény elleni kenőcs mely Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában Budapesten 1 frtért kapható.

— **Tűz.** E hó 12-én reggel 4 órakor félrevert harangkongás riasztá fel Vámos-Ujfalu község lakosságát békés álmából. Kovács János vámos-ujfalusi lakosnak a fűtőcan épült háza állt lángokban, amidőn az odasereglett lakosság a tűz oltásához hozzáfogott. A szélesend következtében a lakosság megfeszített erejének sikerült a tüzet lokalizálni, de Kovács János házát már nem lehetett megmenteni. A megtartott rendőri nyomozat mintegy 400 ftnyi kárt állapított meg és kiderítette, hogy a tüzet roszakatu gyújtogató okozta. r. l.

— **A nap és az éj hosszá** könnyen kiszámíthatjuk egy pontosan járó óra segítségével. Ha a nap fölkelte órájának kétszeresét vesszük, megvan az éj hossza, míg a naplemente órájának kétszerese a nap hosszát adja. Pl. a nap ma 6 óra 51 perckor kelt — ennek kétszerese: 13 óra 42 perc adja az elmúlt éj hosszát, a nap nyugszik 5 óra 9 perckor, ennek kétszerese 10 óra 18 perc adja a mai nap hosszát. A két időtartam összege 13 óra 42 perc + 10 óra és 18 perc = 24 órával, vagyis a számítás pontos.

— **Azok a bizonyos állatkák a lakásban.** A budapesti királyi törvényszék elég

Folytatása II. mellékleten.

általá nézve kikölt lakás birói körül szörva mas haszn a pol hogy abbar felel des h okábo van. előké ségi szerk ünne meg ink 45 k közv fog hoz küld iye — N évfoly teljes jellem sohas kérdé szaba kéké ben d Szeren, h mindi utóbb agnurn érdek abban datlan ellene Magya köré és mi számu szerző Magye regén gos i Hirlap ad el irodal lap k pás d lapot Ugya Magy Hirlap 1 hó Honv ,gyak és hű haszn 1 frt alatt szerző teljes lag. E párt, tak o mint nagy ráiba akko egyig anna ba, s melle tette felett de az apist egyig dot z suk. Marc ténec kaph bárm hogy már sajtó folya szolg gálja mas volt, ot ne nes, hogy a fű licsiz

általános érdekű határozatot hozott a héten arra nézve, hogy azok a bizonyos állatkák miatt kiköltözökhettek-e a lakó felmondás nélkül a lakásból. A határozat, mely hivatva van általános bírói gyakorlatat szolgálni, a következő: Az a körülmény, hogy a bérelt lakásban poloska-féreg szórványosan előfordul, magábanvéve nem alkalmas ugyan a bérelti szerződésnek a bérlemény használhatatlansága okából felbontására; de ha a poloska olyan nagy mennyiségben fordul elő, hogy a férgekkel a lakás valóságos telítve van, abban az esetben a lakás rendeltetésének nem felel meg és mivel a bérbeadó a bérlemény rendes használatáért felelős, e használhatatlanság okából a bérelti szerződés felbontásának helye van.

— **Gyakornoki állást keres egy kellő előképzettséggel bíró 18 éves fiatal ember közséi jegyzőnél.** Felvilágosítást szívességből a szerkesztőség ad.

Lapunk jövő száma a szombati ünnep miatt egy nappal hamarabb jelenik meg, amire már most főlhívjuk t. tudósítóink és hirdettetőink b. figyelmét.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendeltek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szíves szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **seiyenyárai Zürichben.** — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó —

Irodalom

A Magyar Hirlap most van fennállása kilencedik évfolyamában. Ez alatt a hosszú idő alatt mindenkor a teljes függetlenség, a minden irányban való önállóság jellemezte a Magyar Hirlapot. Pártok le nem kötöttek sohasem. Szabadon, nyíltan szólhatott tehát hozzá minden kérdéshez. Vezérelve ma is, mint kezdetül fogva az igazi szabadelvűség, az, amely önmagában, nem pedig pártérdekben leli erejét. A Magyar Hirlap a szó nemes értelmében demokrata volt mindenkor s az maradt mindmáig. Szereplése úgy a politikában, mint a társadalmi téren önzetlen, hazafias ami a nemzet érdeke, az a Magyar Hirlapban mindig biztos és erős szószórára talált. A napi sajtónak az utóbbi idők nehéz politikai viszonyai között nem volt oly oragnuma, amely annyi határozottsággal küzdött volna a béke érdekében, mint a Magyar Hirlap. Hogy az exlex megszűnt, abban országnézésre van a Magyar Hirlapnak, amely szabaddan a béke szükségességét hangoztatta, az alkotmányellenes támadásokkal a legerélyesebben szembeállt. A Magyar Hirlap az ország legelső erőt csoportosítja maga köré munkatársakul. Ugy politikai, mint társadalmi cikkeit és minden rovatát, előismert kitünőségek írják. A nagy számú szépirodalmi munkatársak élén Jókai Mór van, aki szerződése értelmében minden szépirodalmi dolgozatát a Magyar Hirlapnak adja, s aki ehhez képes évenként több regényt és sok tárcacikket ír. Kivüle egész serege az országos íróknak kötötte le munkásságát kizárólag a Magyar Hirlap számára. A Magyar Hirlap igen sok kedvezményt ad előfizetőinek. Ingyen albumai már híresek arról, hogy irodalmi esemény mindegyik. A legjobb regényeket ez a lap közli, még pedig könyv-alakban. Az Évszak című pompás divatapot, meg a Kisvilág című szép képes gyermeklapot sokkal olcsóbban kapják a Magyar Hirlap előfizetői. Ugyancsak jelentékeny kedvezményes áron jutnak a Magyar Szalon című becses folyóirathoz is. A Magyar Hirlap előfizetési ára félévre 7 ft, negyedévre 3 ft 50 kr, 1 óra 1 ft 20 kr. A kiadóhivatal Budapesten van, V, Honvéd-utca 4.

Megjelent a „Hibás beszédűek“ oktatásához *Vadaj J. „gyakorlókönyve“*. 268 oldal. 101 gyakorlattal a hébegők és hüjők számára. E könyvet minden tanító és szüle jól használhatja a hibás beszédű gyermekek oktatására. Ára 1 ft 50 kr. Az orsz. szaktanács bírálata után 10,628 szám alatt a miniszter használatát megengedte. — Kapható a szerzőnél Nagyvárádon.

Apis. Az apis-bika az egyiptomiak szent állata. Erőteljes, magas, tiszta fehér, szépszarvú állat homlokán esilag. Hátára nyakára meg odatettették a kiterjesztett szárny-párt, a nap jelképét. És enékszókat kezdtek tisztelére, áldoztak előtte és hozzája fohászkoztak. Nagy volt a tisztelete, mint akár a fehér elefánté a hinduknál. Ha elpusztult, nagy ünnepélylyel temették el a Serapeion pompás sírkamrába. A görög hagyomány azt tartja, hogy Dareios éppen akkor ért Memphisbe, amikor egy apist temettek. Hogy az egyiptomiakat megnyerje, rögtön 100 arany talentumot ígért annak, aki fedezi az új apist. Aztán ment Pthah templomába, s meghagyta, hogy az ő szobrát állítsák fel a Sesostris mellett. A papok vonakodtak, mert Dareios nem érte el tetteivel Sesostrist. „Majd elfogom, ha annyi ideig élek“, felelt a király: „Önézete nem hatotta meg az egyiptomiakat, de az igen, hogy babonásoknak hódolt s kerestette az új apist. Ezért hat nagy törvényhozójuk közé sorolták őt az egyiptomiakat. Ez érdekes, — mert örök emberi — epizódot a Nagy Képes Világtörténet 17-ik füzetében olvassuk. — Az egész 12 nagy kötet lesz. A gyönyörű művet Marcell Henrik szerkeszti. Az első nagy magyar világtörténet. Egy kötet ára remek kiállításban, diszkötésben 8 ft kapható részletfizetésre s füzetenként is. Egy füzet ára bármely hazai könyvkereskedésben 30 kr.

A „Magyarország“ annyira elterjedt és ismert lap, hogy ma már semmi reklámára nincs szüksége. A közönség már régen felismerte bene azt a ugyszólván egyedül álló sajtó-organumot, mely semmi magánérdek által nem befolyásolt irányzatával s bámulatos tökéletességre emelt hirteliséggel igazán s a közönség, a nemzet értekeit szolgálja. A „Magyarország“ volt az ellenzék legutóbbi diadalmas lefolyt nagy harcának kezdője s hogy mekkora hatása volt, legjobban jellemezi az, hogy a volt kormány újságai őt nevezték el az „obstrukció hivatalos lapjává“. Egyenes, bátor, soha meg nem tántorodó irányának köszönhető, hogy legújabb munkatársai sorába lépett Kossuth Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt elnöke is, a mi nemcsak publicisztikai de politikai esemény is, melyet a közönség már ed-

dig is lelkesen méltányolt. Kossuthal együtt a lap fő-vezér-cikkírója Bartha Miklós, a magyar szónok és a magyar gondolkodásnak ez a nagy mestere, a kinél szebben és igazabban magyar publicista még nem írt a lapot. Holló Lajos, ez a roppant tevékenységű és közszükségeink minden részlete iránt érzékkel bíró férfit szerkeszti, Ineddy László h szerkesztő közreműködésével. A „Magyarország“ előzetése egy évre 14 ft, félévre 7 ft negyedévre 3 ft 50 kr., egy óra 1 ft 20 kr. Az előzetési postautalványon a „Magyarország“ kiadóhivatalába Budapestre küldendők.

„Szervus babám galambom“! tréfás magyar dal és „Édes anyám ha megöl a bűbánat“ s „Csiri-Csári“ 3 új-ritka szép magyar nótákat tartalmazó ének és zongorára írt hangjegyzet jelent meg a sok szép nótájáról híres dalszerző Szentirmay Elemértől, Klökner Ede zenemű-kiadóhivatalában Budapesten. A „Szervus babám galambom“ nótáról elég annyit megemlíteni, hogy két hetes megjelenése óta egész Budapest e nótát dudolja s ezzel köszöntik jöttében-mentében egymást a találok. Ára a szép kiállítású füzetnek 1 ft. Ugyancsak Klökner Ede budapesti zeneműkiadóhivatalán jelent meg izléses kiállításban a budapesti „Népszínház“ egyik legkedveltebb operetjének a Varney-féle „Diák kisasszonyok“ népszerű kuplé-keringője „A férfi mind ledér“ Ára 90. Az ugyan a kiadónál megjelent „Zenélő Magyarországnak“ zongora-s hegedű-zeneműfolyóirat március 15 dikén megjelent VI füzete most is gazdag és előkelő zenemű tartalommal jelent meg. A naponként jobban tért hódító s közkedvelt folyóirat ez a füzete tartalmazza L. Szerelmes a nap a holdba“ népdalt II. Szentirmay Elemértől, egy csinos kuplét: no csak az kellene még „pompás tréfás versekkel III. Rósey György -a „Honey-Moon“ „mézeshetek“ indulójáról hamar híressé vált szerzőtől „Espanita“ című bajos szép spanyol keringőt. Minden füzete hasonló gazdag és változatos tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarországnak“ Minden füzet 10-10 oldal zenét ad egy 60 zenefeldt egy negyedévre 1 ft előfizetésért. Egyes füzetek 25 krtól bérmentve küldetnek. Előfizetheti a most folyó évnegyedre a „Zenélő Magyarországnak“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest-VI. Csengery utca 62/a. honnan megismerésre mutatóvány számot ingyen és bérmentve küldenek. —

Zenes levelezőlapok. A most annyi kadvelt képes levelezőlapok sportja arra készítette a „Rözsavóügyi és Társa“ budapesti zenekereskedő céget, hogy a kiadásában megjelent zeneüjdonságokat levelezőlapokon díjtalanul mutassa be nemesak vevőinek hanem mindazoknak, kik a cég kiadványai iránt érdeklődnek. Elégséges hogy ebből kívánságukat lakcímközpontos megjelölésével, a cégnek egy levelezőlapon jelentsék be. —

Egyesületi élet.

Közyülés. Az ujhelyi önkéntes tüzoltó egyesület évi rendes közgyűlését ma d. e. 11 órakor tartja az őrtanyán.

Meghívó. A s. a. ujhelyi kereskedelmi társulat f. hó 29-én, szerdán d. u. 4 órakor a város háza nagytermében tartandó évi közgyűlésére a társulat tagjait tisztelettel meghívjuk. Tárgyak: 1. Titkári jelentés. — 2. A számadások megvizsgálása és a jövő költségvetés megállapítása. — 3. Az alapszabályok 14. §-a értelmében 4 kisorsolt választmányi tag választása. — 4. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása. — 5. Indítványok tétele s tárgyalása. S. A. Ujhely, 1899. márc. 18-án.

Schneider Jakab,
társ. titkár.

Schön Sándor,
társ. elnök.

Adakozások a kozmai tűzkárosultak részére. A tűzvész áldozatúal esett Kozma község helyi segély-bizottságától hozzánk küldött kimutatás szerint a minden számlamra méltó égettek részére f. hó 16-ig a következő adományok érkeztek. M. Izsépből 80 db. kenyér és szalona, — S. A. Ujhelyből főispán ömelt-től 170 db. kenyér, — Gálszécsből Nemthy József főszolgabíró gyűjtéséből 200 db. kenyér egy hordó hering és szalona, — Kohányból 50 db. kenyér, szalona és 3 ft 85 kr., — Zichy Andor gr. Uporból 10 mm. rozs és 25 ft., — Ehrenfeld Saul Kozma 70 kilo turó, — Kolbásáról 9 db. kenyér 1 mm. buza 1 mm. liszt, — Vécesey Alajos br.-tól 6 szekér szalma, — Vécesey Alfonz br.-tól P.-Bérez 6 szekér széna, — Forgách István gftől N.-Szalánec 10 hektó buza és nagymennyiségű fa, — Vécesey Ida bárónőtől 20 db. kenyér 1 hordó káposzta, — N.-Kázmérből 3 zsák vegyes étel, — Lasztóczról 2 zsák liszt 2 és fél zsák étel 1 zsák paszuly, kenyér, szalona, 12 ft 15 kr., — K.-Kázmérből 20 db. kenyér és ételmentü, — Kelecsenyből 42 db. kenyér 7 ft., — Uporból 50 db. kenyér szalona és ruhanemü, — Izsák Jánostól Kolbásáról 1 zsák rozs és kukorica, — Cselejből 2 zsák vegyes ételmentü, — Pelejtéről fél zsák liszt, sajt és 35 kr., — Sz.-Kereszturból 5 zsák étel vegyes, 1 zsák kenyér és 75 kr., — Az állam-kormánytól 284 ft. segedelem, — a gálszécsi takarékpénztártól 20 ft., — a gálszécsi polgári takarékpénztártól 5 ft., — a gálszécsi gyűjtésből főnmarad 1 ft 96 kr., — Messinger Hermantól Bpestről 5 ft., — Ehrenreich Sámuelről Kozma 5 ft., — Wiczmány Tamástól Budapest 20 ft., — Hartsár Péter esp. plebánostól Kis-Szeben 3 ft.

Fogadják a nemes szívi adakozók halás köszönetemet.

Szilvás-Ujfalu, 1899. márc. 16.

Lenz József,
segélyező biz. elnök.

Tüzoltóság alakulása. Józseffalva község képviselőtestülete, írja alkalmi tudósítónk, a vármegyei tüzrendészeti szabályrendelet IX. §-ában gyökerező jogánál fogva Zafir Vilmos ökleveles jegyzőt tüzoltó főparancsnokul megválasztván, egyidejűleg megbizta, hogy a község tüzoltóságát alakítsa meg. A f. hó 6-án tartott közgyűlésen meg is alakult a tüzoltóság 40 működő taggal. A szervezett tisztí állásokra megválasztottak: alparancsnokká: Braun György mászóparancsnokká: Roháj András, szivattyúparancsnokká: Heinrich Sándor, rendőrpáncsnokká: Serke András, szertárfelügyelő: Raiz Gusztáv. Segédtszűtül a főparancsnok Heimlich Jenőt nevezte ki. Bizottsági tagokul a képv. test. részéről Regler József bíró, Raiz Mátyás t. bíró, IV. Braun János hités, Pachman János, Karaisz Márton és Jaskó István, a tüzoltóság részéről, Matlak György, Beimli János, Lauber József, Karaisz György, Raiz Gáspár és Boller Miklós választottak meg. Ezt a követésre méltó példát látva tette buzdulhatnak a többi község is, melynek még ez ideig szives szervezett tüzoltósága nincs.

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Schneider Jakab. —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A. Ujhelybe küldendők.

Mi a tanító feladata a terjedő szocializmussal szemben?

(Folyt. és vége.)

II. A társadalom.

Mig a kis mormon-társadalom a föld legvadonabb zugában mély csendben, egyetértő békében, csupán munkából jöletet teremt magának; mig a kis Helvézia szegényebb lakói verejtékes munkával felhordott földből közik-lán épített kertecskéikből — szerényen bár — megelégedetten élnek egymással: addig magyar hazánk népeinek milliói, e tejjel-mézzel folyó földön nyomoruságról panaszkodnak s elégedetlenségükben osztozni szeretnének felebarátjuk munkával szerzett vagyonán. Mi ennek az oka? Az amerikai kivándorlások eredménye: a világpolgárság és fényűzés mellett a fentebb említett körülmények és a rossz gazdálkodás. Hasztalan tapasztalja köznépünk, hogy a gabona-neműek ára alacsony, ha terem, ha pedig jó áron adhatná el természet, akkor meg vennie kell saját szükségére, mert annyi sem termett, amennyi azt fedezhetné: azért nem fog más termelési ághoz, mert berendezése sines, de meg nem is ért hozzá.

Tanítóársaim! Keljünk fel népünk védelmére, tegyünk érdekében, enyésztessek el bajait, amennyiben arra képesek vagyunk! Alakítsunk egyesületeket közöttük, melyek szellemi és anyagi haszonnal járnak. Ezt megtehetjük, tehát ezt meg kell tennünk s a többi az állam kötelessége.

A gyermek 15 éves koráig a tanító gondjai alatt fejlődik s ekkor ifjúvá lett. Már ilyen korban nagyobb fogékonysággal bír az életben előforduló ferdeségek iránt; azért igyekezzünk őt mindjárt valamely nemes célnak lekötni, hogy szabad idejét nem a minden rossz gyűlhelyén, a korcsmában töltse, hol a legjobban nevelt s a legszigorubb szülei felügyelet alatt állott ifju is elromolhat; hanem keressen s találjon szórakozást nemesen mulattató dolgokban. Az ifjuságnak legkedvesebb a dal. Alakítsunk *dalegyesületeket* s lehetőleg igyekezzünk abba közbéjük minden ifjút bevonni. A dal már magában is nemesít s ha ifjaink komoly társaságban öszhangzatosan dalolni megtanulnak, ki lesz zárva közülök a sok erkölestelen szövegű dal, a melyek hallása botránkozással tölt el minden jobb érzésű embert. Pedig falun léptenyomon találkozunk ilyenekkel. Készítsunk alapszabályzatot, a mely erkölcsvédő alapon legyen alkotva. Tartsunk minél több tanórát, melyek alkalmával változatosság kedvéért tartsunk mulattató *felolvasásokat*. Nyissunk tért a nyilvános szereplésre s az azon aratot elismerés jutalma lesz a komoly cél szolgálataiban töltött időnek s rugója a további haladásnak. Az ifjusági egyesületek a korosabbakat nemesak kizárni nem szabad, de sőt közülök minél többet meg kell nyerni az ügynek. Ebből nemesak az a haszon származik, hogy a kellő komolyság fenntartásában könnyebbé válik a tanítónak, de lehetővé teszi más egyesületek szervezését is, melyeket előzetesen meg kell kedvelteni. Az ifjusági egyesületek fenntartásával járó kevés költséget — ha az egyesület tapintatosan van vezetve — szívesen viselik a tagok. A felolvasá-

okra, melyek vallásos irányúak, erkölcsöt ápolók, hazafias szelleműek, továbbá a gazdálkodás körébe vágók legyenek, először ingyen szolgáltatassunk anyagot. (Ha a tanítónak nincs, össze lehet a vidéken szerezni annyi művet, a mennyi az olvasókör megalakulásáig elégséges.) Mikor a tagok már magok is annyira megkedvelték az olvasást, hogy azért áldozni is képesek, akkor megalakítjuk az olvasókört.

Hogy minő átalakító hatással van a nép gondolkozására egy jól szervezett s vezetett olvasókör, azt csak azok mondhatják meg, kik foglalkoznak vele. Melegágya az az erény nemes hajtásainak. Itt szerzünk tudomást a nép bajairól, itt van legnagyobb alkalmunk balhítét eloszlatni, itt kedvelhetjük meg s terjeszthetjük a minél többször rendezett felolvasások alkalmával, de beszélgetés közben is azon dolgokat, a melyek a nép vagyoni emelkedését nagyban elősegíthetik. Itt működhetünk különös eredménnyel azon körülmények eltávolítására, melyeket előbb a szocializmus terjedése fő okainak vallottam: a tudatlanság, vallástalanság és izgatás itt találhatják meg méltó ellenségeket.

A munkátlanság e távolítására csak annyit tehet a tanító a társadalomban, a mennyit a felolvasások alkalmával munkásságra buzditó szavaival elérhet.

A nép anyagi helyzetének javítására nézve — mint fentebb említém — az a tanító feladata, hogy jövedelmezőbb gazdasági ágak (selymészet, méhészet, gyümölcstermelés stb.) felkarolására buzditja a népet s ha alkalma van, jó példával megyen elől; állat és vagyonbiztosítás, hitelszövetkezetek, tűzoltó és mértékletességi egyesületek alakítása által részint megmenti az esetleg nagy károk következtében történhető teljes elszegényedéstől, részint az erkölcsre is nagyban kiható takarékosagra vezeti és megkíméli a hasznát nem, csak kárt okozó kiadásoktól.

A selymészet Chinának (Kr. e. 350 évről említették itt legelőbb) roppant kincsforrása volt s maiglan is az, habár a selyem értéke, mióta Európába került, aránytalanul csökkent. A selyem Kr. e. 170 évvel került Európába, palesztinai, syriai és phoeniciái kereskedők révén. Dacára a tilalomnak, melylyel a selyem ruha viselése a régi világban, mint fényűzés, megszorítottat, elterjedt az Európában annyira, hogy két kat. hittérítő Kr. u. 554—555-ben életveszéllyel is áthozta selyemér tojást és eperfa magot Byzanceba. (Zarándok botban.)

Magyarországban Passardi Péter nevű olasz ember tenyészté a selyemért legelőször 1680 körül. A XVIII. században a helytartó tanács elrendelte az epres kertek létesítését s ma már a déli megyékben elég szépen díszlenek.

Egy kinőtt fára 2 kilo gubót, egy hold földre 177 fát számítván, a gubó kilóját 3 koronával véve, egy hold föld évenként 1062 korona jövedelmet hoz. Ha már most ez összegből a kevés befektetést leütjük, megkapjuk a tiszta jövedelmet, mely a mai gabona árakhoz, illetőleg a termés mennyiségéhez viszonyítva, kétségtelenül előnyösebbnek bizonyul, mint az utóbbi.

A méhészet M. Terézia és II. József idejében vett nálunk némi lendületet. Dacára annak, hogy a kaptárak elkészítésén kívül alig akad valami dolga a méhészetnek, mint a jözü mézet beszüretelni, tehát csak mellékes foglalkozásnak minősíthető, el kell ismernünk, hogy e téren is messze el vagyunk maradva más államoktól, melyek milliókat vesznek be évenként mézből.

Ugyanígy vagyunk a gyümölcstermesztéssel is, pedig hazánk területe erre igen alkalmas. Törekedjünk hát oda, hogy népünk ezen ágak művelésébe bocsátkozzék. Ha ez meg lesz, kevesebb lesz az elégedetlenek száma.

Hogy minő csapás éri a szegény embert, ha — mely védelmet nyújtott neki és marháinak az idő viszontagságai ellen — nyomorult viskója leég és talán terményei is elpusztulnak, hogy milyen érvágás az, ha egy vagy két drb. marhája eldöglik: elgondolhatjuk, ha tudjuk, hogy a mi szegényeink jó része e csapások miatt lett azzá. Mily jól esik kár esetén veszteségét fedezve látni! Ujra építheti házát, szerezhet élelmet, nem lesz földönfutó. Tűz és jég ellen biztosít ma már minden okosan számító ember: de sokan vannak, kik azt elhanyagolják. Ahol az idő és körülmények engedik, lehet, de sőt legyen a biztosítási ügynök a tanító. Nem lealázó az, ott is lehet jól elegekedni a népnek, mely ugyanis együtt szenved a tanítóval s így talán nagyobb benne a bizalom is iránta. Az állatbiztosítást egyesületi alapon lehet még ma csak keresztül vinni, mert országosan szervezve nincs. Buzdítsuk a népet arra, hogy mindenét biztosítsa.

Első helyen kellett volna megemlékezni a hitelszövetkezetek alakításáról. Az utóbbi időkben az állam vette kezébe azok terjesztését, sőt jelentékeny összeggel támogatására siet. E téren is szép, de terhes feladat vár a tanítóra, ki a nép között él, azzal buban, örömben osztozik. Sok községben megalakult már a hi-

telszövetkezet, mely a népet takarékosagra tanító iskola. Eleinte talán — mint minden új tól — idegenkedni fognak embereink ez intézmény pártolásától, de ha áldásos működésének hasznát tapasztalni fogják; ha megtudják, hogy ez menti meg őket a gonosz lelkű üzörások kezéből: hálásan köszönik meg a jó tanácsot. Fáradozzunk az ügy érdekében, vegyük ki ebből is a magunk részét: ez is gátolni fogja az agrár-szocializmus terjedését.

Nemesak addig terjed a néptanító hivatása, hogy tanítványainak értelmi képességét kifejleszti, hanem ott szereti őt látni a közönség akkor is, midőn nagyobb tanítványainak vagyona, sőt élete forog kockán. Azon rengeteg károk, melyeket a falusi nép egy-egy tüzeset alkalmával szenved, arra indították már sok helyen a nép vezetőit, hogy tűzoltó egyesületeket szervezzenek. Munkám keretében meg kell emlékezniem erről is, mert ez is érinti tárgyunkat. A nép vagyonának őrzése, megmentése nemes cselekedet. A tűzoltó egyesületek gyakorlása által a szabad idő humánus célra lesz fordítva s kevesebb marad a szocialis eszmék hallgatására. Munkás időben nem igen van mikor a veszedelmes tanokat beszívni, tehát a szabad időnek felhasználása által annak terjedése ellen sokat tehetünk.

Lehetetlen még meg nem emlékezniem a mértékletességi egyesületekről is. E humánus intézmény nevében hordja célját és hasznát; de megalakítása több nehézségbe ütközik, mint bármelyiké a felsoroltak közül. Minthogy azonban az országos központi szervezet örömmel támogat bennünket ebbeli törekvésünkben és mint-hogy talán ez az az egyesület, melylyel a vagyoni tönkretűzés megállítására legtöbbet tehetünk, nem szabad az akadályoktól visszariadnunk, hanem megalakítására minden tehetségünk felhasználásával törekedjünk. Ha az ügy érdekében tett lépéseink eleinte eredménytelenek maradtak, lelkesítsen bennünket a tudat, hogy fáradozásunk a társadalom halálját és elismerését fogja maga után vonni.

Kedves Kartársaim! Elősoroltam azokat a teendőket, a melyek a szocializmussal szemben — véleményem szerint — feladatunkat képezhetik. Szívem sugallata, erős meggyőződés és tapasztalásom diktálta tollam alá az itt elmondottakat; hiszem is, hogy kitartással párosítva a tanítósgág elismert tapintatát, megtermi édes gyümölcsét működésünk, csak ne feledjük, hogy: „Concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur!”

Világért sem lehet követelni, hogy mindezeket egy tanító egymaga vigye keresztül, de a kezdeményezés legyen az övé. A kivételre nyerve meg a község számottevő közönségét; de nem szabad megfeledkeznie a saját befolyásának biztosításáról.

Nem egyértelmű ugyan a két kitétel: „mi a tanító feladata” és „mit tehet a tanító,” de reánk nézve minden feladat, a mit megtehetünk. A társadalom várja ezt tőlünk s a társadalom kívánsága előttünk a közző, rend, békeesség parancsa.

Elhiszem, hogy könyv tolu szemetekbe, midőn elgondoljátok, hogy ti reátok is számít a közvélemény azon áramlat megállításában, melynek pártolására — sokak szerint — e sokszor mellőzött gárdának volna legtöbb oka; de nem szabad felednetek magasabb hivatástokat. Nem szabad egy nemes célu gárda tagjainak, a haza legönzettelenebb munkásainak magukat az állami és társadalmi rend felforgatását célzó, hitvány önző érdekeket munkáló tömörülés pártolásiáig lealacsonyítaniok.

Nemzetem dicső hadserege, magyar tanítósgág, a haza hiv, fegyverre! Tied lesz a diadal dicsősége! Mutasd meg, hogy a mit gyilkos fegyverek meg nem tehettek, te azt szívet járó fegyverrel, a szóval és a tettel megtenni képes vagy.

A társadalom, a haza javán munkálni szép erény, már pedig: „virtus nobilitat!”

CSARNOK.

Március 15. *)

— (óda.) —

„Csak törpe nép felejthet ős nagyságot
Csak elfajult kor hős elődöket.”

Március Idusza, fénye nemzetemnek!
Magyar dicsőségnek ragyogó csillaga!
Megvalósult rege, tündöklő fényáram,
Mely hősi nemzetemnek ragyogást ada,
Eljöttél hát újra? visszatérsz e honba,
Régi nagy csatáknak zugó dallam-árja?
Oh jer! napodnak csillogó világát,
Egész Magyarország szivdobogva várja!

*) Pályanyertes óda Irta: Németh Pál, főgimn. VIII. o. tanuló. Elszavaltá Ertil Viktor főgimn. 8 o. tanuló az ünneplő közönség zajos tetszése közt a s. a. ujhelyi főgimn. március 15-iki hazafias ünnepségén.

Március nagy napja oh! regéld el nekünk
Soha nem feledett és gyönyörű dalod!
Kezdjék a Kárpátok s tenger zengje vissza,
Rendüljön meg bele négy folyamod honod!
Kezd el Petőfinél: „Talpra Magyar”-jánál
Zendüljön esküdnek jogerős szava:
Rómában Caesárnak a jós halált jóslott:
Itt ébresztő szó volt Petőfi dallama!

Oh zengd, zengd dalodat, szívünk hadd ujjoljon,
Mint templomban kebel, szavától ajkadnak:
Hisz' ez égáldotta. Istenvédte honban,
Gyujtó szavaidra olyan sokat adnak!
Lángolunk a percért, a melyben világod
Széttérjesztéd áldva, árva szép hazánkra,
Mikor újból, újra meggesendül lángdalod,
A rég elmúlt napról, akkor vagyunk áldva.

Hallom szód hangzani csaták morajáról,
Melyben győzedelmes volt Hunnia népe!
Arpád s Rákóczihoz újabb dicsőfény járult:
Március tizenöt feltűnt dicsősége!
Megrendült az ország „Nemzeti dal”-odra,
Megrendítette az eszmék szabadsága,
Nem félt követelni a magyar nép: — jogát,
Nem! hogy lángszavának békő lesz az ára.

Szólt az ének „Talpra magyar, hí a haza”
S kinyomatták: „Mit kíván a magyar nemzet”*)
A „Szabadság esarnoká”-ban, minden téren,
Szabad magyar népek gyujtó dala zengett.
Aztán „Fel Budára” és zengett a vén hegy,
Magyarország színe, virága tapodta:
S az agg Tancsics Mihályt nyirkos börtönéből
A megijult Pestre diadallal hozta.

Felujult az emlék, fel a dicsőség is,
Magyar népek régi, fényes dicsősége,
Mikor a tetteknek rohanó árjától,
Honfi-tűz lángjától areunk lángban ége...
Felkelt újból e hon, megmutatta újra,
Hogy nem áldozott le Magyarországot napja,
Meg volt az mindenkor, csak el volt takarva,
De most újra itt van s dics-mámor fogadja.

Lehullott a békő... szétszaggatva a lánc,
Melylyel lebilincselte egy nyomasztó lidére,
Föllángolt Petőfi és vele a nemzet,
Felkelt fenyegetve, millió kard, vas s ére...
Oh! ne folytasd szódat, átvettük a lángját,
Oltár elé vittük, melyen lelkünk áldoz,
Egy fenséges naphoz: Magyar dicsőséghez,
Negyvennyolc dicső, fenkölt Idusához!

És hogyha esüggedünk, te rád emlékezve,
Ujra erőt kapunk, mint földtől Anteusz,
És gyógyírt keresve megtalálunk újra,
Mint Itaka partját: — bolygó Odysseusz. —
Légy tehát vezérünk: „Március Idusza”!
Ónts a honfi szíved erős lelkesedést,
Hogy minden honfi egy te reád gondolva:
Erezze erejét s kíséreljen merészt!

Március tizenöt! halld e szent esküvést,
Mit a honfikeblek lángszava küld feléd:
Legyen e nép utált, elfeledett nemzet,
Hogyha nem tiszteli az ősöknek nevét,
És ha nem követi azon nagy tetteket,
Melyeknek példáját ön-önképed nyújtja,
Hogyha vész, baj éri, a felsegélésre
Aldást hozó kezét Istene se nyujtsa!

De hogyha nem így lesz, s szent emlékezéssel,
Megemlékszik arról, mit kegyelet kíván,
Oh! akkor áld meg őt, hogy e nép ajkáról
Ne hallatszék soha szivetrázó sirám;
És hogyha vész, baj mégis üzné honunk,
Üzné bár a világ három nagy eleme,
Vigasztalás benned és ez áldott szókban:
„Él még a magyarnak segéző Istene”!

*) A petíció címe ugyanez volt.

Közigazdaság.

Kérelem A t. bortermelő urakat ezuton is és ismételten felkérjük, hogy a f. évi március hó 25. és 26. napjain tartandó borkóstólóra bormintákat minél számosabban küldeni sziveskedjenek.

Tekintettel arra a körülményre, hogy ez iránt a borkóstóló iránt nagy az érdeklődés, az elnökség elhatározta, hogy a bejelentések és borminták beküldésének határidejét a f. év március 20-áig bezárólag meghosszabbítja.

A közügy és a bortermelők érdekében kérjük, hogy a jelzett határnapig minél tömegesebben jelentkezni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1899. márc. 18-án.

Hazafias tisztelettel:

A zemplén-vármegyei gazdasági egyesület elnöksége.

Zemplén Agárd és vidéke községi hitelszövetkezet f. hó 12-én tartotta meg első rendes évi közgyűlését szépszámu tag jelentetében.

A közgyűlést *Hidegkővy Elek* igazgatósági elnök nyitotta meg, lelkes szavakkal emlékeztetve meg a szövetséget céljáról, a kezdeti nehézségeiről és a vele járó küzdelmekről. Kimerítő elnöki jelentésében kiemelte, hogy az elért eredmény és a szövetséget felvirágoztató méltósága *Sennyey Béla* bárónak, a szövetséget alapítójának és pártfogójának folytonos áldozatkészsége révén volt elérhető, ki nemcsak buzdító szavakkal és tanácsadásával támogatott minket, hanem megajándékozta a szövetséget egy tűzmentes pénzszerkezérennyel és a könyvelői tiszteletdíjat ugy a múlt évre valamint jövő évre is sajátjából fedezni kegyeskedik. — Az elért eredményben nagy része van *Kigyóssy Ervin* agárdi földbirtokosnak is, ki nemcsak mint pénztáros kiváló ügyszeregettel támogatta intézetünket, de saját házában helyet s világitást is adott a szövetségetnek. Elismeréssel adózott az elnök az egész igazgatóságnak buzgó és fáradhatlan buzgalmaért, a könyvelőnek, ifjabb *Korchma Károlynak*, pontos és szorgalmas munkáiért is indítványozta hogy a közgyűlés *Sennyey Béla* bárónak és *Kigyóssy Ervinnek* áldozatkészségükért, az igazgatóságnak ügybuzgalmaért jegyzőkönyvi köszönetét fejezze ki. A felügyelő bizottság és igazgatóság jelentéséből kitűnik hogy az alakuláskor tagjainak száma 94 volt jelenleg 136-ot tesz ki 146 jegyzett üzletrészszel. — A múlt év végeig 691 ft. 92 krt fizettek be az üzletrészekre és 2090 ft betétet kezelte a szövetséget. Intezetünk fenállása óta (1898. év május 15-én) 9219 ft kölesönt szolgáltatunk ki, részben váltóra, részben kötelezvényre, melyből azonban 4785 ft a központi hitelintézet részéről nyújtott hitelből fizettetett ki. — A mérleg-kimutatás szerint rövid 7 hónap alatt 104 ft nyereség áll a közgyűlés felügyelő bizottságnak, valamint az igazgatóságnak megadván a felmentést. a választást megejté és egy a felügyelő bizottságba mint az igazgatóságba a kilépett tagokat újra megválasztotta. — A közgyűlés végén *Csopey Antal* felügyelő bizottsági tag, kiemelve *Hidegkővy Elek* elnök buzgó tevékenységét is fáradhatatlanságát, indítványára az elnöknek jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki a közgyűlés.

Lengyel Sándor dr.

Jutalmak erdősítésért

A földmívelésügyi kir. miniszter az országos erdei alaplól a magasabb helységek fensikjainak, tőkönek és gerinceinek vagy meredek oldalainak s közgazdasági érdekből erdészetiileg mívelendő oly területeknek beerdősítésére, melyeken hegyomlások, hó vagy köögörgetegek megakadályozása, szélvész és vizek rombolásának, valamint a futóhomok tovább terjedésének meggátlása végett az 1879. évi XXXI. t. cikk 165. §-ában megjelölt erdősítés közgazdasági szempontból szükséges, a folyó évre hat nagy jutalmat és tizenkét elismerő jutalmat tűzött ki és pedig: két elsőrendű nagy jutalmat egyenkint 1000 koronára, két másodrendű nagy jutalmat egyenkint 800 koronára, két harmadrendű nagy jutalmat egyenkint 800 koronára, két harmadrendű nagy jutalmat egyenkint 600 koronára, három elsőrendű elismerő jutalmat egyenkint 500 koronára, három másodrendű elismerő jutalmat egyenkint 400 koronára, három harmadrendű elismerő jutalmat egyenkint 300 koronára, három negyedrendű elismerő jutalmat egyenkint 200 koronára.

Versenyezhetnek mindazok az erdősítések, melyek a folyó évben nem állami költségen fogantatottak, még pedig a nagy jutalmakra, ha egy tagban legalább 25 (huszonöt) k. holdra az elismerő jutalmakra pedig, ha egy vagy két tagban legalább 10 (tíz) katasztrális holdra terjednek. A jutalmak az 1904. évben szolgáltatnak ki s azok kétharmadrésze az erdősítés költségeit viselő erdőtulajdost, egyharmadrésze pedig az erdősítést teljesítő erdőtisztet illeti.

A bíráló-bizottság ítéletének alapjául szolgálják az illetékes közg. erdészeti bizottságnak s illetve a kir. erdőfelügyelőnek a versenyző erdősítések felett adott javaslatai és a bíráló-bizottság részéről esetleg teljesítendő helyiszemlék. Azok, kik a kitűzött jutalmakra pályázni kívánnak, felhívattak, hogy a folyó év tavaszán történő erdősítést legkésőbb *f. évi július hó végéig*; a f. év őszén történő erdősítést pedig legkésőbb *f. év december hó 25-ig*, az erdősítés helyének, telekkönyvi számának, a terület nagyságának (kat. holdakban) az erdősítésre használt fanem, illetve fanemeknek s utóbbi esetben azok elegyarányának pontos megjelölése mellett a földmívelésügyi miniszternél jelentsek be.

Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott. A Nyitrai Gazdasági Egyesület által a f. évben rendezendő XVII. nemzetközi lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Bécsből gyorsvonaton 2-3 órányi távolság) ismét május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délután vagyis április hó 30-án délután és május hó 1-én fog megtartatni. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelhetők.

Felhívás

csöves tengeri-félék és zabminták beklüdtésére.

A jelen évi szeptember hó 3-7-én Szegeden tartandó I. mezőgazdasági országos kiállítás egyik fontos csoportját a mezőgazdasági termények és magvak kiállítása képezi. A legtöbb gazdasági kiállításnak e része szokott legegységesebb és legkevésbé tanulságos lenni, mert igen gyakran nem egyéb, mint üvegekben vagy zacskókban kiállított magminták gyűjteménye; minden közelebbi tájékoztatás nélkül a kiállított magvak termelési viszonyairól. A kiállítás rendező-bizottsága azt tűzte célul, hogy a terménykiállítást a célnak megfelelően tanulságossá tegye, amit csak úgy érhet el, ha a gazdaközönség támogatását e téren sem nélkülözi. A rendező bizottság a gazdák támogatásának megnyerése és biztosítása céljából úgy intézkedett, hogy a kiállítóknak költség ne háruljon, a gazdák tehát térdíjat e csoportnál nem fizetnek, a rendezési költséget a kiállítási bizottság fedezi. A kiállító gazdának egyéb tennivalója nincs, minthogy a terménymintákat beküldi és a terméseredményeket közli.

A rendezőség a legtöbb terményt a jelen évi termésből fogja összegyűjteni, a későbbben érő vagy rendszeren későbbben csépelet magvakat azonban már most kell összegyűjteni, minthogy a kiállítás szeptember elején tartatik meg. Ilyen növény mindenek előtt a tengeri.

A szegedi kiállításon óhajtanánk a hazánkban termelt tengeriféléknek lehetőleg teljes gyűjteményét bemutatni. Továbbá szeretnénk egy összeállítást rendezni, mely feltüntetné, hogy az egyes megyékben, mely tengerifélések termelnek; ezenkívül tájékoztatni kívánnók a gazdaközönséget az iránt, hogy az egyes tengerifélék különböző viszonyok között mily terméseket szolgáltatnak. E célból lehetőleg számos gazdaságból kell tengerit szerezni.

Azon kéressel fordulunk ez okból t. gazdátársainkhoz, sziveskedjenek a gazdaságban termelt tengerifélék mindenikéből 15-20 drb. teljesen beöltött tengericsövet az orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomás címére Magyar-Ovárra küldeni.

A tengeri-minta beérkezése után a terméstartatok közlése céljából termelési kérdőívet fogunk küldeni.

Mivel a zabot helyenkint csak augusztus hó végén vagy szeptemberben csépeleik, abból is már most gyűjtünk mintákat. Arra kérjük tehát t. gazdátársainkat, hogyha esetleg olyan zabféléseket termesznek, melynek egy vagy más jó tulajdonsága miatt terjesztése kívánatos, sziveskednek abból 3-4 kgt a tengerivel együtt küldeni.

A magyar gazdaközönség önzetlen szives támogatását e hazafias és közérdekű mozgalomnál újból kérve, maradjunk

Magyar-Ovár, 1899. március hó.

Hazafiúi tisztelettel:

Cserháti Sándor és Rázsó Imre
esportbiztosok.

Vármegyei Hivatalos Rész.

297. sz. főisp. 899. Zemplén-vármegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

S.-A.-Ujhelyi nagyközségnek rendezett tanácsú várossá történt alakulása folytán a város szervezési szabályrendeletével évi 900 frt tiszti fizetés és 200 frt évi lakbérjavadalmazással rendszerezett, általam kinevezés útján betöltendő *rendőrkapitányi állásra* ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázókat felhívom, hogy szabályszerű minősítésüket igazoló felszerelt kérvényeiket hozzám bezárólag *folyó évi március 23-án délutáni 5 óráig* nyújtsák be, mivel későbbben benyújtott kérvényeket figyelembe nem veszek.

S.-A.-Ujhely, 1899. március 10.

2-2

Molnár István, főispán.

6247. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

S.-A.-Ujhely nagy községnek rendezett tanácsú várossá való átalakítására vonatkozó szervezési szabályrendeletét a nmságu belügyminisiterium f. évi 18590/III. sz. intézkedéssel jóváhagyván az alatt irt állásokra, melyek a f. 1899. évi március hó 24-én d. e. 9 órakor, *esetleg folytatólag tartandó tisztválasztó széken* fognak betölteni, ezennel pályázatot hirdetek.

1. Polgármesteri állásra 1700 ft. fizetés, 300 ft. lakbér;
2. Arvaszéki ülnöki állásra 1200 ft. fizetés, 200 ft. lakpénz.
3. Főjegyzői állásra 1000 ft. fizetés, 200 ft. lakbér;
4. Főügyészi állásra 500 ft. fizetés;

5. Pénztárnoki állásra 900 ft. fizetés, 200 ft. lakbér;

6. Számvevői állásra 700 ft. fizetés, 200 ft. lakbér;

7. Ellenőri állásra 800 ft. fizetés, 200 ft. lakpénz;

8. Epitészeti felügyelői állásra 700 ft. fizetés;

9. Gazdai állásra 600 ft. fizetés;

10. Rendőrbiztosi állásra 500 ft. fizetés; 150 ft. lakbér;

11. Igtatói állásra 500 ft. fizetés, 100 ft. lakbér;

12. Kiadó, irattárnok 600 ft. fizetés, 100 ft. lakbér;

13. Három irnoki állásra 400 ft. fizetés és 100-100 ft. lakbér;

14. Rendőr tollnoki állásra 500 ft. fizetés, 100 ft. lakbér;

15. Két végrehajtói állásra 550-550 ft fizetés;

16. Egy óvónői állásra 400 ft fizetés;

17. Egy szülésznői állásra 100 ft fizetéssel.

Felhívattak mindazok, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy törvényszerű minősítéseket igazoló, kellően felszerelt pályázati kérvényeket hozzám bezárólag f. 1899. évi március hó 23-ának d. u. 5 órájáig nyújtsák be.

S.-A.-Ujhely, 1899. márc. 10-én.

2-2 Matolai Etele, alispán.

6605. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járás főszolgabíróinak.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter ő méltóságának távirati értesítése szerint az osztrák belügyminisiter 7636. számú rendeletével a n. mihályi járásból származó szarvasmarháknak tudólab miatt ausztriába való bevitelét megtiltotta.

Tilalmat azonnal tegye közhírré.

S.-A.-Ujhely, 1899. márc. 13.

Matolai Etele, alispán.

5295. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabíróinak.

A fumei hadtengerészeti akadémiában az 1899/1900. iskola év kezdetén betöltendő egészen ingyenes és féldíjmentes, valamint fizetéses és alapítványi helyek betöltésére vonatkozólag kibocsátott és a „Budapesti-Közlöny”-ben is megjelent pályázati hirdetmény*) oly felhívással adom ki, hogy annak járása területén minél szélesebb körben leendő közzététele végett kellőleg intézkédjék.

S.-A.-Ujhely, 1899. márc. 5.

Matolai Etele alispán.

5385. sz.

T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabíróinak.

A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben, valamint a katonatiszti leányok

*) Kivonatossan közöljük hogy a következő 1899/900. iskolai év kezdetén (szeptember 16-án) a fumei hadtengerészeti akadémiában előreláthatóan 36 egészen ingyenes és féldíjmentes (a közös hadügyi tárcából javadalmazott) kincstári, illetőleg fizetéses és alapítványi hely fog betölteni. Felvételnak az I. és II. évfolyamba van helye. A felvétel általános kellékei a következők: a magyar vagy az osztrák állampolgárság, testi alkalmasság, kielégítő erkölcsi magaviselet; a betöltött 14-ik és még tul nem haladott 16-ik életév az I. évfolyamba, a tul nem haladott 17-ik életév a II. évfolyamba való felvételhez; a megkívántató előtanulmányok, nevezetesen: az I. évfolyamba való felvételhez valamely nyilvános reáliskola vagy gimnázium (polgári iskola), vagy ezekkel egyenjogított s az osztrák-magyar monarchiában levő egyéb tanintézet négy, a II. évfolyamba való felvételhez ezen tanintézetek hat osztályának kielégítő összeredménnyel való bevégezése. A pályázók közül felvételre kijelölt ifjak Fiumében felvételi vizsgálatot kötelesek tenni. A felvételi vizsgálatok szeptember 10-én kezdődnek, s ezekre a kijelölt pályázók ifjak idejkorán fognak Fiuméba behivatni. A hadtengerészeti akadémiában a kiképzés 4 évig tart. A IV. évfolyamot kielégítő eredménnyel bevégezett növendék II. osztályu tengerész-hadapródokká nevezetnek ki. Kérvényeknek, az előirt okmányokkal felszerelve, legkésőbb július 31-éig a közös hadügyminisiterium tengerészeti osztályához kell beérkezniök. A felvételi folyamodványokhoz melléklendők: 1. a születési bizonyítvány, 2. a honossági (a községi illetőséget is igazoló) bizonyítvány, 3. katonai orvosi bizonyítvány, 4. a himlőoltási bizonyítvány, 5. a középiskolákban nyert összes iskolai bizonyítványok. Állami vagy udvari szolgálatban levő egyének felettes hatóságaiuk útján, magánszemélyek pedig a legközelebbi katonai tér-, állomás- vagy kiegészítési kerületi parancsnokság útján nyújtsák be folyamodványaikát. Szerk.

soproni intézetében, az 1899/1900. tanév kezdetén betöltendő kincstári (a közös hadügyi tárcából javadalmazott) egész és féldíjmentes, illetőleg alapítványi és fizetési helyekre vonatkozó pályázati hirdetményt*) oly felhívással adom ki, hogy ezen a „Budapesti Közlöny” hivatalos részében is megjelenő pályázati hirdetménynek minél szélesebb körben, nevezetesen a városi elemi továbbá a felső nép és polgári iskolákban is köztudomásra juttatása iránt azonnal intézkedjék.

Ezen pályázati hirdetménynek a közép tanodákban leendő közzététele végett a vallás és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága intézkedett.

S.-A.-Ujhely, 1899. márc. 5.

Matolai Etele, alispán.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1899. február hó 18-án tartott közgyűléséből.

24/3705. sz. Olvástattott a Belügyminiszter ő nagyméltóságának folyó évi február hó 9-én 595. eln. szám alatt kelt körrendelete az Ó Császári és Apostoli Királyi Felseje 1898. évi augusztus hó 18-án kelt legfelsőbb kéziratával a **negyven évi szolgálatokért legkegyelmesebben alapított díszérem adományozása körüli eljárás szabályozása** tárgyában mult évi december hó 7-én 6702. eln. sz. alatt kelt körrendeletének kiegészítése tárgyában.

A körrendelet a közönség tájékoztatása céljából a „Zemplén” hivatalos lapban közzétett és egyben tudomásul vétel végett az alispán és járási főszolgabírákkal másolatban közzétetni határozottatott.

Kmft.

Jegyzette:
Dókus László,
II. aljegyző.

Kiadta:
Thuránszky László,
tb. főjegyző.

Másolat.

M. kir. belügyminiszter 595. eln. sz. Körrendelet Ó Császári és Apostoli Királyi Felseje 1898. évi augusztus hó 18-án kelt legfelső kéziratával, a negyven évi szolgálatokért legkegyelmesebben alapított díszérem adományozása körüli eljárás szabályozása tárgyában m. évi december hó 7-én 6702. eln. sz. a. kelt körrendeletének kiegészítéséről ahoz tartás és további megfelelő eljárás végett a következőket tartom szükségesnek a törvényhatóság tudomására hozni: Az igényjogosultság elbírálása és a díszérem megadásának megállapítása, ha nem tényleges állami szolgálatban lévő pályázóról van szó, idézett körrendeletem 9-ik bekezdése értelmében azon első fokú közigazgatási hatóság által lévén esz-közlendő, melynél az igény érvényesítettik: az igényjogosultság elbírálására illetékes ezen hatóság által az illető pályázóktól, amennyiben nyilvános szolgálatban (állami, törvényhatósági stb. alkalmazottak) nem állanak a magyar állampolgárság igazolása is megkivánandó. Továbbá a szolgálati évek számának megállapításánál csak a tényleg eltöltött negyven évi szolgálat veendő figyelembe, tehát a kedvezményes évek (hadit. tanács stb.) tekintetbe nem veendő. A mennyiben az összes előfeltételek megvannak azon körülmény, hogy az illető pályázók még a díszérem alapítása előtt váltak meg a tényleges szolgálatról az igényjogosultság megállapítására befolyással nincs. Mint-hogy végül idézett körrendeletem azon rendelkezése, mihez képest a díszérem elnyerése iránti pályázatok hivatalos uton terjesztendők föl a miniszter elnökséghez, a legtöbb esetben be nem tartott, hanem az illető hatóságok közvetlenül a miniszterelnök urhoz terjesztették föl az ügyeket, ennél fogva újból figyelmeztetem a törvényhatóságot, hogy jövőre ezen rendelkezéshez szigorúan alkalmazkodva, a szóban lévő pályázatokot, a pályázók szolgálatát tekintve, az illetékes szakminiszterium utján terjessze föl a miniszterelnök urhoz. Budapest, 1899. február hó 9-én a miniszter helyett **Jakabffy** s. k. államtitkár.

T. Zemplén-vármegye thatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1899. február hó 28-án tartott közgyűléséből.

8/1289. sz. Olvástattott a nmságu m. kir. kereskedelemügyi miniszter f. évi január hó 13-án 66509/p. 98. sz. a. kelt intézvénye, mellyel értesíti a vármegye közönségét, hogy Baján János mérnök Bpesti lakosnak és Nyulászi János

*) Kivonatossan közöljük, hogy a pályázat kiterjed: a) a katonatiszti árva fiúk nevelő intézetébe b) a katonai reáliskolákba c) a két katonai akadémiába és d) a katonatiszti leányok soproni nevelő intézetébe való felvétel tárgyában. Az igen nagy terjedelmű pályázati hirdetmény s annak rovatok mellékletei a t. vármegye közigazg. irattárában, ugyszintén a főszolgabíráknál megtekinthetők és áttanulmányozhatók.
Szerk.

dr. Kassai ügyvédnek a **Kassai állomástól kiindulva Gálszécsig, valamint Bódtól, esetleg pedig a m. kir. államvasutak „Regete-Ruszka” megállóhelyétől Rank fűrdő helyig vezető keskeny nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálai engedélyt egy évre megadta.**

A nmságu miniszter ez intézvénye a vármegye hivatalos lapjában közzétetni rendeltetvén, másolatban oly felhívással adatik ki a gálszécsi járás főszolgabírájának, hogy nevezett engedélyeseket vagy megbízottjaikat e részbeni működéseiknél a netán szükséges hatósági támogatásban részesítse.

Kmft.

Jegyzette és kiadta:
Thuránszky László,
tb. főjegyző.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 66509/V. 98. sz. Zemplén-vármegye közönségének. Baján János mérnök Bpesti lakosnak és Nyulászi János dr. kassai ügyvédnek a m. kir. államvasutak „Kassa” állomásából kiindulva Kassa-Ujfalú, Alsó- és Felső Olesvár, Rozgony, Gyöngyös, Bód, Pető-Színnye, Ruda-Kelecseny és Dargó irányában Gálszécsig, valamint Bódtól, esetleg pedig a m. kir. államvasutak „Regete-Ruszka” megállóhelyétől Györke és Bányok irányában Rank fűrdőhelyig vezető keskeny nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálai engedélyt egy évre megadtam, miről a közönséget oly felhívással értesitem, hogy nevezett engedélyeseket, vagy megbízottjaikat e részben működéseiknél a netán szükséges hatósági támogatásban részesítse. Budapest, 1899. január hó 13-án B. Dániel s. k.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1899. évi. február 28-án tartott közgyűléséből.

43. szám./31546. 98. Olvástattott a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium f. évi 76275 és 83546 sz. a. kelt intézvénye, mellyel az 1887 évi 31452 sz. alatt a **vendéglőkben és koresmákban s egyéb nyilvános helyeken használt palackok és poharak koronabélyeggel való hitelesítése** tárgyában kiadott rendelethez pótlásul szolgáló körrendeletet leküldi.

A körrendelet a „Zemplén” hivatalos közlönyben közzétett, a tisztí főügyésznek, jegyzői karnak és a járási főszolgabíráknak kiadni rendeltettek.

Kmft.

Jegyzette:
Prihoda Etele,
III. aljegyző.

Kiadta:
Thuránszky László,
t. b. főjegyző.

Másolat.

Kereskedelemügyi magyar királyi miniszter 76275.VIII./szám. Rendelet. Az 1897. évi augusztus hó 21-én 31482 sz. a. kiadott rendeletem a vendéglők, koresmák, s egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mérték gyanánt használt palackok és poharak koronabélyeggel hitelesítésére való kötelező használatát 1899. évi január hó 1-től kezdődőleg állapítja meg. — Miután azonban a jelenleg közhasználatban lévő palackok és poharak hitelesítése körül olyan nehézségek merültek fel, a melyek idézett rendeletemnek az eredetileg megállapított határidőben való életbe léptetését, illetőleg annak egész terjedelmében való általános végrehajtását gátolhatnák, ennél fogva a többször idézett rendelet életbe léptetési idejét ezennel 1899. évi július hó 1-éig halasztom el. — Budapest 1898. december 23. B. Dániel s. k.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter. Rendelet. A vendéglőkben, koresmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mérték-ként használt palackok és poharak koronabélyeggel hitelesítésére való kötelező használatát 1897. évi augusztus hó 21-én 31482. sz. alatt kiadott rendeletemnek mely helyeken való hatálya tekintetében felterjesztés intézvényét hoztam, esetleges helytelen értelmezés megelőzése végett ezennel magyarázatképen kijelentem, hogy idézett rendeletemmel a kimérésre és mérték-ként használt palackok és poharak koronabélyeggel hitelesítésére való kötelező használatát csak is a vendéglők, a koresmák s egyéb nyilvános helyekre, mint bodegák, borozók, mulatók stb. a hol közönségesen bort vagy sört kimérnek, mondottam ki. — Budapest 1898. december 23. B. Dániel s. k.

T. Zemplén-vármegye tvhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1899. február hó 28-án tartott közgyűléséből.

48/2813. sz. Olvástattott földmívelésügyi m. kir. miniszter önmlgának 77479/98. számú intézvénye, mellyel a szarvasmarha, sertés-, juhte-

nyésztés és apaállatok vizsgálatáról alkotott várt megyei szabályrendeletet jóváhagyja.

Tudomásul vétetvén, az eredeti záradékolt példány a levéltárba elhelyeztetni, másolatban a „Zemplén” hivatalos lapban kihirdettetni és mihez tartas végett az alispán, vármegyei jegyzők, főügyész, főszolgabíráknak és a vármegye gazdasági egyesületnek kiadni határozottatott.

Kmf.

Jegyzette:
Bernáth Aladár,
IV. aljegyző.

Kiadta:
Thuránszky László,
t. b. főjegyző.

526/17512

Szabályrendelet

a szarvasmarha, sertés, juhtenyésztésről és apaállatok vizsgálatáról.

1. §. Zemplén-vármegye területén a községek és azon magán egyének tulajdonát képező bikák, kanok és kosok, a kik azokat mások állataival és tenyésztésre használják, évenként megvizsgáltatnak,

Mindazon apaállat tulajdonos, a ki apaállatait nemcsak a saját, de köztenyésztési célra is szándékozik használni, továbbá minden község köteles apaállatait évenként február hó 15 napjáig az azután beszerzettek pedig azonnal a járási főszolgabírónak bejelenteni.

2. §. A vármegye területén köztenyésztésre csakis nyugati és magyar faju tenyészbikák használhatók; nevezetesen pedig magyar faju apaállatok S.-A.-Ujhelytől délre a s.-a.-ujhelyi, bodrogközi, szerencsi és tokaji szolgabírói járásokban feltétlenül alkalmazandók, a n. mihályi és gálszécsi járasok lapályos vidékén a községek kívánóságához képest magyar, vagy nyugati fajok, a homonnai és szinai járasokban Simenthali és berni, a varannai és sztrópkai járasokban pinzgau faju apaállatok alkalmazandók. Azon járasokban azonban, a melyeknek egyes részeiben a nyugati, vagy magyar faju apaállatokat a községek szabadon választhatják: a nyugati fajokból csak a simenthali és berni lesz alkalmazható.

3. §. Minden községben (70—100) tehénre egy tenyészbika, 30 kocára egy kan, (45—60) anyajuhra egy kosnak kell esnie.

Ha valamely községben a kellő számú apaállat nincs meg, a hiányzókat beszerzéséről a vármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmányja utján a járási mezőgazdasági bizottságnak kell gondoskodnia.

4. §. Az apaállatoknak a járási mezőgazdasági bizottság által való megvizsgálási évenként március hó végéig befejezendő. A vizsgálatnak községek szerint való sorrendjét a bizottság állapítja meg s erről a községeket értesíti.

A községi előjáróság köteles inlázkedni az iránt, hogy a községben lévő és vizsgálat alá eső és tartozó apaállatok a kitűzött határidőben a bizottság elé vezetessenek.

Tiszta véru tenyészdek apaállatai azonban az istálló helyiségben vizsgálandók meg. A vizsgálat költségei, melyeket mindenkor a tulajdonos tartozik viselni, 5 ftban állapittatnak meg azon esetre, ha a tulajdonos az apaállatot köztenyésztésre is akarja használni.

Az ilyen tisztavéru tenyészettek megvizsgálása rendszerint a községekben történő vizsgálat egy utba ejtendő.

5. §. A járási mezőgazdasági bizottságnak az apaállatok megvizsgálásával megbízott küldöttsége az elnökön kívül egy hatósági állatorvosból és egy az állattenyésztésben jártas gazdából kell hogy álljon.

A küldöttség elnöke a járási főszolgabíró, illetve a m. g. c. körelnöke, a ki egyuttal törzselnök is.

Ha a járás nagy és több küldöttségeknek kell működnie, azon küldöttségek elnökét, a melyeknél a főszolgabíró vagy körelnök az elnöki tisztet nem viselheti, a m. g. c. igazgató választmánya választja meg.

Ezen küldöttség tagjai kell, hogy a vármegyei gazdasági egyesület tagjai legyenek.

6. §. A felmerült költségek fedezésére minden megvizsgált, vagy vizsgálat alá tartozó bika után 1 ft. kan, vagy kos után 50 kr. vizsgálatdíj szedetik a községből, illetve egyes tulajdonosoktól. Ezen díjakat a járási főszolgabíró szedi be és beszolgáltatja a vármegye házipénztárába.

A vizsgálatban résztvevő tisztviselők rendes illetményeiket, a községben nem álló egyének pedig 2 ft napidíjat és egy kocsira két egyént számítva 20 kr. kilométer pénzt számíthatnak fel.

A számlákat a vármegye pénztára fizeti ki. A mennyiben a költségek a vizsgálati díjak által fedezve nem volnának, a még szükséges összeg a vármegye valamely erre a célra fordítható más (állattenyésztési, ebadó stb.) alapjából fizetetik ki.

Ezen illetmények a bizottság elnöke által látta-mozott szabályszerű nyugtára, a vármegyei gazdasági egyesület elnökének utalványára fizetnek ki.

7. §. A vizsgálat a tenyésztésre alkalmazandó apaállatnak testalkotása, öröklő vagy olyan hibáira, melyek tenyésztésre alkalmatlanná teszik, korára, egészségére és fajára terjed ki.

Öröklő hibákkal bíró s a faji jellegnek meg nem felelő állatok a tenyésztésből kizárandók.

A vizsgálatnál vezérfonalként a földmivélségi ügyi minister 1894. évi 480.000. számú rendelete (A) melléklete szolgál.

8. §. Azon apaállatok, melyek tenyésztésre alkalmasnak találtak, bélyeget kapnak még pedig a bikák a balszarván, a sertések a balfülön s reájuk a bizottság bélyegmentes tenyészigazolványt állít ki a következő minta szerint:

Igazolvány.

(község) (birtokos)
nevü számu fajta
át a tenyészvizsgáló bizottság az 189 . . . évi tenyészítési évadra tenyésztésre alkalmasnak találta. A (bika, kan, kos) bélyege. különös ismertető jele
a vizsgáló bizottság elnöke.
a j. főszolgabíró pecsétje.

A kiadott igazolványok a járási főszolgabíró által lajstromozandók s az illető községekben kihirdetendők.

9. §. A vizsgáló-bizottság azt is megvizsgálja tartozik, hogy a községekben van e a jelen szabályrendelet 3. §-ának megfelelő számú apaállat. Ha nincs: az idézett szakasz értelmében jár el.

10. §. A bizottság az apaállat kiheréltetését elrendelni, illetve azt a tulajdonos költségére fogyanatosítani tartozik, ha

1. a tenyésztésből kizárt apaállat tenyésztésre használtatott.

2. ha alapos ok van annak védelmezésére, hogy az illető apaállat tenyésztésre való használata másként meg nem akadályozható

11. §. A bizottságnak a tenyésztésből való kizárás ugy a kiheréltetés iránt hozott határozata ellen a vármegye alispánjához lehet felebbezni.

A vármegye alispánja alkalmas szakértőnek, a kerületi állami állatorvosnak és a vármegyei g. e. igazgató-valasztmányára kiküldöttjének meghallgatásával 14 nap alatt a felebbezés érdemében határozni köteles.

Az alispán határozatának meghozataláig az illető apaállatot tenyésztésre használni nem szabad, az alispán által alkalmazott szakértő illetményei a vármegyei pénztárból fizetnek ki. Az apaállat tulajdonosa e címen legfeljebb 5 fital terhelhető és csak akkor, ha az apaállat másodfokul is tenyésztésre alkalmatlannak mondatott ki.

12. §. A mely községekben a közös apaállatokat a törvény értelmében a község köteles beszerezni, a beszerzés és tartás költségei az előjáróság által az egyes állat tulajdonosokra arányosítva arányában vetendők ki. A kivétel helyeségeért az előjáróság felelős. A kivétel ellen a járási főszolgabíróhoz felszólalással lehet élni.

A községi előjáróság jogosítva van a község által beszerzett apaállatok után fedeztetési díjakat megállapítani.

A fedeztetési díjakból befolyt jövedelem csakis az apaállatok tartási és beszerzési költségeinek fedezésére fordíthatók, a beszerzési és tartási költségek a községi költségvetésben, de a többi kiadásoktól elkülönítve irányzandók elő s a községi számadásokban számolandók el.

Minden községben megállapítandó az apaállatok takarmányozási módja, az apaállatoknak naponként nyújtandó takarmány mennyisége, valamint az is, hogy az apaállatok tartása, kellő gondozása és jó erőben tartásáért ki a felelős.

13. §. Kihágást követ el és az 1894. évi XII. t. c. 94 §. a. g. pontja értelmében 100 ftiig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a ki tenyész igazolvánnyal el nem látott apaállatot másnak tenyészítési célokra átenged, vagy a ki ily állatot másnemű állatokkal együtt közös legelőre hajt.

Kihágást követ el és 50 ftiig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő továbbá,

1) azon anyaállat tulajdonos, a ki másnak tenyész-igazolvánnyal el nem látott apaállatját tenyésztésre használja.

2) azon apaállat tulajdonos, a ki köztenyészítési célra használni szánt apaállatját vizsgálat végett a kitűzött időben elfogadható ok nélkül elő nem vezeti.

Az ezen szabályrendelet áthágása folytán kirótt pénzbüntetések kivéve az 1894. évi XII. t. c. 94 §. g. pontja alapján az államkincstartó illető fél összeget, mezőgazdasági célokra leendő felhasználás végett a t. Zemplén-vármegye gazdasági együletének igazgató választmányát illetendik.

A községi tulajdont képező apaállatokra nézve a jelen szabályrendeletben megállapított szabályok megtartásáért a községi előjáróság fe-

lelős és mulasztás esetén fegyelmi uton büntetendő.

Kelt t. Zemplén-vármegye thatósági bizottságának S.-A. Ujhelyben 1898 évi szeptember hó 30 án tartott közgyűlésében.

Jegyzette:

Bernáth Aladár,
IV. aljegyző.

Kiadta:

Thuránszky László,
tb. főjegyző.

77479/VII-1. 898. sz. Jövahagyom Bu dapest 1899. jan. 26 án A minister megbízásából: Ottlik sk. (P. H.)

Tf. 3920. sz. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjéül.

A zemplén-vármegyei t. c. Tanító urakhoz!

A nagyméltóságú földmivélségi ügyi magy. kir. minister ur 1899. évi márc. hó 10-én 19.635. szám alatt kelt pályázati hirdetésnyét oly felhívással teszem közzé, hogy a pályázni óhajto tanító urak kellően felszerelt kérvényeiket márc. hó 25-ig hivatalomhoz anuál is inkább terjeszszék be, mert a később érkezett folyamodvány-figyelembe nem vétetnek.

S.-A.-Ujhely, 1899. márc. hó 16-án.

Nemes Lajos,

kir. tan. tanfelügyelő.

A szőlőmivélség szempontjából kiváló fontossággal bíró községekben alkalmazott néptanítók részére az e téren működő szakközégek vezetése alatt az alábbi helyeken a folyó évben is 4 hétre terjedő szőlő- és borgazdasági tanfolyamok fognak rendezetni.

1) A tanfolyam célja az, hogy az azon résztvevő néptanítók a szőlő- és borgazdasági terén, különös tekintettel az elpusztult szőlők felújítására, elméletileg és gyakorlatilag kiképeztessenek oly célból, hogy a szakmában a népiskolákban s a gazdasági ismétlő iskolákban a tanulóknak kellő oktatást nyújthassanak s általában az illető községben a szőlő és borgazdasági ismeretek terjesztése s a szőlőfelújítás előmozdítása érdekében hathatósan közreműködjenek.

2) Az egész tanfolyam 4 hétre terjed és 2 részletben tartatik meg és pedig a tanfolyam első része tavasszal, a második pedig őszszel 14-14 napon át. A tanfolyamon mind a két időszakban, tehát az egész négy héten át ugyanazon tanítók vesznek részt.

3) A tanfolyamok helyéről és idejéről a következő kimutatás nyújt tájékozást.

A tanfolyam helye.	A tanfolyam ideje.	
	tavasszal	őszszel
Vác	ápr. 27-től máj. 10-ig	okt. 12-től okt. 25-ig
Pécsvárad	" " " "	" " " "
Gyöngyös	" " " "	" " " "
Tapolca	" " " "	" " " "
Veszprém	" " " "	" " " "
Pozsony	" " " "	" " " "
Eger	" " " "	" " " "
Tarcal	" " " "	" " " "
Beregszász	" " " "	" " " "
Sz. Somlyó	" " " "	" " " "
Bihar-Diószeg	" " " "	" " " "
Ménés	" " " "	" " " "
N.-Enyed	" " " "	" " " "
Torda	" " " "	" " " "

4) A tanfolyamokra első sorban olyan néptanítók fognak felvétetni, a kik tekintet nélkül arra, vajlon állami, községi vagy felekezeti iskoláknál vannak alkalmazva, oly községben működnek, a hol a phylloxera a szőlőket már elpusztította, vagy nagy mértékben pusztítja s a hol a lakosság első sorban a szőlőmivélségre, illetőleg az elpusztult szőlők felújítására van utalva.

5) A tanfolyamokra felvett tanítók uti-költségeik s a lakás és élelmezési költségek fedezésére az egész 4 heti tanfolyam tartamára egyenkint 60 forint általányt kapnak, mely összegnek fele azaz 30 forint a tavaszi, másik fele pedig az őszi tanfolyam első napján szabályszerű nyugtájukra a tanfolyam vezetője által fog az illetőknek kifizetetni.

6) A tanfolyamokra felvett néptanítók mind az elméleti, mind a gyakorlati munkákban pontosan és szorgalmasan részt venni tartoznak.

7) Felhivatnak azok a néptanítók, kik ezeken a tanfolyamokon részt venni óhajtanak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott kérvényeiket, a melyben életkoruk, nyelvismeretük, tényleges alkalmaztatásuk valamely nyilvános népiskolánál s a szőlő- és borgazdasági terén esetleg történt eddigi működésük és feleltendő s ezen körülmény közvetlen iskolai hatóságaik által is igazolandó folyó évi márc. hó 31-ig az illetékes kir. tanfelügyelőjük útján, az illetékes kerületi szőlészeti és borászati felügyelőhöz nyújtsák be.

Budapest, 1899. márc. hó 10-én.

Földmivélségi m. kir. minister.

1478., 1524., 1569/ki 1899. sz.

A bodrogközi j. főszolgabírájától.

Körösvények.

I.

Folyó évi március hó 7-én gróf Andrássy Sándor hardicsai uradalmából 1 drb. 5 éves bivalyokör elszökött és azóta feltalálható nem volt.

II.

Folyó évi március hó 9-én Hannusovszki István király-helmeczi lakos kárára 1 drb. fekete egy éves jegytelen csödfőcsikó elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözésüket elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

III.

Folyó évi márc. hó 15-én Tancsák János k.-helmeczi lakos kárára 1 db. 4 hónapos kocmalac elszökött és azóta feltalálható nem volt.

K.-Helmecz, 1899. év márc. hó 15-én.

br. Fischer, szolgabíró.

6408. sz/II. 899. A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Valamennyi községi előjáróságnak és körjegyzőnek Zemplén-vármegyében.

Landsinger Géza temesvári lakos és építési vállalkozó 430 ft 73 kr. egyenes adó, 104 ft 52 kr. községi pótdó és 27 ft 65 kr. utadóhátrélék hátrahagyásával Temesvárról ismeretlen helyre eltávozván, az tőle behajtható nem volt.

Utasítatik a cím, miszerint nevezett területében köröztesse, feltalálása esetén a feltüntetett közadótartozásokat ellene biztosítsa ezen körülményről 30 nap alatt tegyen ide jelentést.

S.-A.-Ujhely, 1899. február hó 27-én.

Talapkövits Vazul,

kir. tanácsos p. ü. igazgató.

Heti naptár.

Vasárnap, március 19. Judica
Hétfőn, március 20. Joakim
Kedden, március 21. Benedek
Szerdán, március 22. Oktávián
Csütörtökön, március 23. Frumene
Pénteken, március 24. Fáj. Szűz
Szombaton, március 25. Gy. o. B.-A

A szerkesztő póstája.

Ft. Iványi B. Károly rk. plebános urnak — N.-Kázmér. Hogy a „pro és contra” mértéke betelt (hogy a lap türelmét ne is említsük) annak nem ön, de az érdektelen szerkesztőség a megmondhatója. Igaz ön csak egyszer nyilatkozott, de kétszer annyit mondott, mint mondott nt. Lipták Bertalan ur. Ön most még tovább akar menni (ha kell más lapba is!) ha tetszik tessék: nagy a választék, a tér nyitva áll.

U. E. urnak — Sztropkó. A kép várja a jobb időket; az irással, hogy mi történt: utána nézünk. Szives üdvözlétem mindnyájuknak.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

Hirdetések.

Tk. 4424/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kr. kincstár végrehajthatóan Baltos Jánosné s társai végrehajtást szenvedő elleni 38 forint 71 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő Bodrog-Keresztúrban fekvő a bodrog-keresztúri 587. sz. tjkben 365. és 366. hr. sz. alatt felvett végrehajtást szenvedők 1. Baltos Jánosné nevének 1/2-ed, — 2. Baltos Ilona nevének 1/2-ed, — 3. Pávai Maria kiskoru nevének 1/2-ed, — 4. Pávai Erzsébet kiskoru nevének 1/2-ed, — 5. Pávai Miklós kiskoru nevének 1/2-ed részben álló ingatlanra az árverést 764 friban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi márc. hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor B.-Keresztúr község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésárának 10%-át, vagyis 76 frib 40 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tokaj, 1898 évi december hó 18-ik napján.

Plathy, kir. jbiró.

MEGHÍVÓ.

A homonnai kerületi betegsegélyző pénztár.

T. cz.

Közygyulési küldöttjei a f. évi márczius hó 26-án, határozat képtelenség esetén márcz. hó 29-én délután 2 órakor

a »Stefánia szálloda« nagytermében

VI-ik évi rendes közgyűlésre

teljes tisztelettel meghívotnak.

Napirend.

1. Igazgatósági jelentés, az 1898. évi zár számadásoknak betérjesztése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozat.
3. Az igazgatóság kiegészítése a felügyelő-bizottság és választott-bírók tagjainak megválasztása.
4. Egyéb indítványok, melyek azonban 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg írásban beadandók.

Homonnán, 1899. márczius hó 12-én.

Némethy József, *Österreicher Hugó,*
könyvelő. *igazg. elnök.*

S.-A.-Ujhely város előjárósága.
92. jk. 99. sz.

Csereladási hirdetmény.

S.-A.-Ujhely város tulajdonához tartozó erdőben, mintegy 60 holdon lévő eser, esetleg a területen kivágandó fával együtt eladandó lévén, felhívjuk az érdekelteket, hogy a megvételre vonatkozó zárt ajánlataikat 100 frt készpénzzel a **folyó évi márcz. hó 29-ik napjának d. u. 5 órájáig** előírt előjárósághoz adják be. Az eladásra vonatkozó feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1899. márczius 12-én.

Pataky Miklós s. k., Ujfalussy Endre s. k.,
v. jegyző. v. főbíró.

Fontos ujtás

vidéki butorvásárlóknak Bpsten 1873 óta fennálló

JELINEK B. A. és FIA

butor-raktára
Budapest, VII. Kerepesi-ut 8. szám.

Földszinti helyiségek, szemben az „Otthon“-kávéházzal, azon kiválon előnyös berendezést alkalmazta, hogy nagyobb bebutorozásoknál az árut a *legújabb szab. butorkocsikban* a legtávolabb eső helyre és házhoz szállítja és szakértő emberek által a butorok felszállítását és azok elrendezését eszközölteti, mi által a csomagolás röleslegessé válik és a butorok rongálása ki van zárva.

Legnagyobb raktár mindennemű

butorból

a leggyorsarúbbtól a legfinomabb kiállításig.
Házi gyártmány, legszolidabb munka, rendkívüli olcsó, szabott ár.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvettem.

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Tk. 1492/1899. szám.

Hirdetmény.

Mihajló község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelethez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38. és az 1891. évi 16. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi 29. t.-cz.-ben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1899. évi április hó 21-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívotnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15-18. és az 1889. évi 38. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt elő szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyegilleték elengedése kedvezményétől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesét kérelmezzék, illetve hogy törleséi engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Homonnán, a kir. járásbírósnál mint telekkönyvi hatóság, 1899. évi márczius hó 10. napján.

Kótsch, kir. aljbíró.

A
Bantlin-féle vegyi gyárak részvénytársasága

PERECSENY, (Ung megye)

ajánl **szőlők, burgonya- és répaföldek trágázására** tiszta, száraz

bükfahamut.

Ezen trágyaszer csak szabadon berakva, egész vasuti koci rakományokban Perecsény vasuti állomásról lesz elszállítva. Az érdeklődők szíveskedjenek közvetlen a föntirt társulathoz fordulni.

Tk. 4468/1898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósnál mint telekkönyvi hatóság közírre teszi, hogy a varannói takarékpénztár végrehajtónak ismeretlen tartozkodású Szvajtko Mihály és neje végrehajtást szenvedők elleni 380 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti ügyében, a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék (a varannói kir. járásbírósnál) területen levő Tavarna községben fekvő a tavarnai 12. számú tjkvben A. I. 1. sorszám 9. hr. sz. a. felvett Golydan József és neje sz. Szvatko Zsuzsanna, Szvatko Imre, Szvatko Mihály, Szvajtko Mihály és neje szül. Ondovcsin Zsuzsanna nevén álló egész ingatlanra 170 frt, valamint a tavarnai 13. sz. tjkvben A. I. 2-14. sorsz. 83, 106, 171, 184, 227, 264, 298, 332, 364, 387, 429, 461. és 493. hr. szám alatt felvett ingatlanból Szvajtko Mihály nevén álló jutalékra 270 frt, és a tavarnai 62. sz. tjkvben A. I. sorsz. 9. hr. sz. a. felvett s Szvatko Mihály, Szvajtko Mihály és neje szül. Ondovcsin Zsuzsanna, Szvajtko Mihály és Spirnyák Pálné szül. Szvajtko Mária nevű álló egész ingatlanra 10 forintban ennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb mejelölt ingatlan az 1899. évi május hó 19. napjának d. e. 10 órakor Tavarna község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 17 frt 27 krt, illetve 1 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. évi nov. hó 1-én 333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadekképes értékpapirokban 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósnál, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi november hó 15. napján.

Bálint, kir. aljbíró.

280/1899. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ennel közírre teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósnál 1898. évi V. II. 1066/1. számú végzése következtében Dr. Fried Lajos ügyvéd által képviselt Mecner Gyula javára Engel Dániel és neje makkos-hotyka lakos ellen 2100 forint s jár. erejéig 1898. évi október hó 30-án foganatosított bitosítási végrehajtás után lefoglalt és 1806 forint 26 krra becsült termények, lovak, koci, italok, borjuk és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósnál 1898. évi V. I. 40/2. sz. végzése folytán 2100 frt tőkekövetelés, ennek 1898. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 97 forint 10 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Makkos-Hotykan alperesek lakásán leendő eszközzésére **1899. évi április hó 4. napjának d. e. 11 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is eltoznak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielegítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1891. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosítottat fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi márczius hó 10. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

HOFF maláta- készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János
maláta egészségi itala.

Altalános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Bögér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János
sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajknál, — gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szervének megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üvegbérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell csukorkát.

Fischer G. órnagy N.-Várad.

Hoff János
maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység-nél idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál, kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménynyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerek. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János
maláta-kivonat-mell csukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyalkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utolérhetlen hatása. A valódi maláta mellezucorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell csukorkáink hatása makacs köhögésem ellen. **Zedlitz-Neukirch** lovag, Waldenburg.

Csukorkái feleségem köhögését és asthmátikus bántalmait kitűnően segítik. **Busch** plebános, Weischütz

Raktár S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos, Widder Gyula gyógyszerészeik; Malártsik György, Szent-Györgyi Vilmos, Hazai Adolf, Klein Albert esemege és fűszerkereskedésében. — **Magyarországi kizárólagos főraktár:** Török József gyógyszerésze Budapest Király-utca 12. szám — **Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.**

Kleinmann és Klein

— tölgy-, épület- és szerszámia raktára —
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:
Kapu oszlopok 1 frittól 2 firt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerékvártónknak **szerszámfiakat, keréktalpak** és **küllőket; nyírfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy rak-
tárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre
a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből
építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben,
akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Szerencse kell az embernek!

A negyedik magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték I.
oszt. sorsjegyei már kiadattak és mi az időközben előjegyzett meg-
rendelések eszközését megkezdjük. A nagymérvű szerencse eredmé-
nyeinek köszönhetjük, hogy **hozzánk** oly nagy számban érkeznek
megrendelések.

Miután a Fortuna már előzetesen is kedveskedett nekünk, most
újbol szerencsénk volt, amennyiben a mostani 3. és 4. osztálynál a
80,000 és 90,000 koronás főnyereményeket mi fizettük ki vevőinknek.
Nem is egészen 1 1/2 év alatt **nálunk** körülbelül egy és egy fél millió
koronát nyertek.

Szigoruan reális és pontos kiszolgálásunknál fogva vevőinknél
bel- és külföldön a legnagyobb bizalmat nyertük el.

Ennélfogva kérjük, hogy ujonnan belépő vevőink is ajándékoz-
zanak meg bizalmukkal és kíséreljék meg szerencsájuk megalapítását
egy sorsjegynek minél előbbi megrendelése által.

Tanácsos a megrendelést minél előbb beküldeni hozzánk, mert
egy előreláthatólag abban a helyzetben leszünk, hogy a rendelést
azonnal eszközöljük, ha a megbízást **f. é. márczius hó 30-ig kéz-
hez kapjuk.**

A negyedik magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték ter-
vének beosztása ugyanaz, mint a harmadiknál volt és a 6. osztály-
ban huzás alá kerülő nyeremények sorozatát alant közöljük.

A betétek is ugyanazok maradtak és az I. osztály sorsjegyei-
nek ára a következő: 1/4 eredeti sorsjegy 6 firt, 1/2 eredeti sorsjegy
3 firt, 1/4 eredeti sorsjegy 1 firt 50, 1/8 eredeti sorsjegy 75 kr.

A befizetések postautalványon küldhetők, vagy mi utánvételt
küldjük a sorsjegyeket.

A magyar királyi szabad. osztálysorsjáték **50,000** nyereménye
a következő. A hivatalos tervezet 9. §. értelmében szerencsés esetben
1,000,000 korona. A főnyeremények: különösen 1 jutalom 600,000
kor., 1 főnyeremény 400,000 korona. 1 nyeremény 200,000 korona,
2 nyeremény 100,000 korona = 200,000, 1 nyeremény 90,000
kor., 1 nyeremény 80,000 kor., 1 nyeremény 70,000 kor., 2 nye-
remény 60,000 korona 120,000, 1 nyeremény 40,000 korona,
5 nyeremény 30,000 korona 150,000, 1 nyeremény 25,000 kor.,
7 nyeremény 20,000 korona 140,000, 3 nyeremény 15,000 kor.,
45,000, 31 nyeremény 10,000 kor. 310,000, 67 nyeremény 5,000
kor. 335,000, 3 nyeremény 3000 kor. 9000, 432 nyeremény 2000
kor. 864,000, 763 nyeremény 1000 kor. 763,000, 1238 nyeremény
500 kor. 619,000, 90 nyeremény 300 kor. 27,000, 31,700 nyere-
mény 200 kor. 6,340,000, 3900 nyeremény 170 kor. 663,000,
4900 nyeremény 130 kor. 637,000, 50 nyeremény 100 korona,
5000, 3900 nyeremény 80 korona 312,000, 2900 nyeremény 40
korona 116,000, **50,000** nyeremény és jutalom **13,160,000** korona
értékben, melyek hat osztályban sorsoltatnak ki és készpénzben
lesznek fizetve, csakhogy szerencse kell az embernek!

Török A. és Társa

nemzetközi sorsjegyiroda
a m. kir. szabad. osztálysorsjáték főelárusítója
Budapest, Váci-körút 4/A.

13,639. VIII/1. 99. szám.

Árverési hirdetés.

A kincstár tulajdonát képező, a pazonyi
322. számú telekjegyzékben felvett ingat-
lannak 3 hold 200 □ öl területű része az ugy-
nevezett sóstói állami mintaszőlő **folyó 1899.**
évi márczius hó 22-én délelőtt 10 órakor
a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen
eladásra fog bocsátatni.

Az árverésre zárt írásbeli ajánlatok is el-
fogadottnak, kikiáltási ár 3500 firt, mely összeg-
nek 10% az ajánlattevő által bánatpénzül le-
teendő.

Az árverési és szerződési feltételek a tar-
czali m. kir. vinczellériskola igazgatóságánál a
hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1899. február hó 28-án.

Öldmivvelésügyi m. kir. minister.

4655/a. 1899. szám.

Hirdetmény.

Zemplén-vármegye árvaszéke közhírré teszi,
hogy néhai Polturák Vincez hagyatékát képező
a s.-a.-ujhelyi 727. számú telekjegyzékben
1764—65. hrsz. alatt foglalt ingatlan házbirtok,
nyilvános árverésen el fog adatni. **Határnapul**
1899. évi április hó 13. (tizenhárom) napjának
délelőtti 10 órája Matolay Béla árvaszéki ülnök
hivatalos helyiségébe kitűzetik, bánatpénz 250
firt — becsérték 2500 firt. A részletes feltételek
a hivatalos órák alatt az árverés foganatosításá-
val megbízott Matolay Béla árvaszéki ülnöknél
megtekinthetők.

Kelt Zemplén-vármegye árvaszékének S.-
A.-Ujhelyben, 1899. évi márczius hó 8-án tartott
ülésében.

Horváth, elnök.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármás hegyen,)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

**minden nagyobb fűszer- és csemege-keres-
kedésben és gyógyszerárban.**

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.

Főraktár: **Nagy Ferencz,** fűszer-, festék- és rövid-áru
kereskedése S. A.-Ujhely Rákóczi-utca.

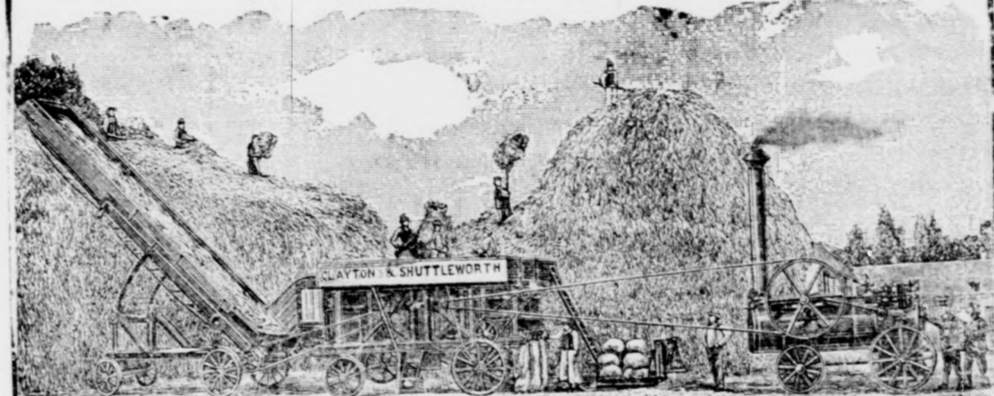
Bükkönyt,

valódi Hanna, Pedigree és Chevalier árpát vető
célra ajánl

Widder Lázár cég Nagy-Mihályon.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút
63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

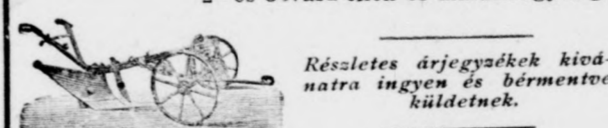

Locomobil és gözcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek,
szecskaavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
daráló, őrlő-malmok,
egyetemes acél-ékek.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiva-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Kitünő jó karban levő

8 lóerejű locomobil

jutányos árban eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Gőzgép

10 H. P. használt jó állapotban
olcsón eladó.

Czim a kiadóban.

Van szerencsém tudatni, hogy a
Lefkovits Bernát-féle

(S.-A. Ujhely, főtér Korinkó-féle házban lévő)

férfi-, női-divatáru, rőfös-, vászon és posztó

csődtömögét

megvettem, s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a tisztelt vevő közönséget igen olcsó áron finom jó áruval szolgálhatom ki.

Tisztelettel

Fábry áruháza.

Főüzlet Nagyváradon.

Ügyes elárúsító leányok itten felvétetnek.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

Vegyi ruhatisztító és selyem, szövet, gyapju-

ruha festő-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy itt **S.-A. Ujhelyben**

gózerőre berendezett vegyi ruhatisztító, mű, selyem és kelmepestő üzletemben

elvállalok tisztításra: fejtetlen és fejtett bálí-, utcazi-, selyem-, plüsch-, szövet- és kreton-ruhákat bármily dus díszítéssel. — Továbbá uri- és női öltönyöket: egyenruhákat, bálí belépőket, selyemkendőket, csipke-függönyöket, prémezett és himzett tárgyakat, gyermek-ruhákat, szallagot, nyakkendőket, keztyűt és minden itt fel nem sorolt tárgyakat.

Gőz ruha festészetemet különösen ajánlom a közönség figyelmébe.

Festésre minden megunt színű, vagy színét hagyott női- és férfi ruhákat a volt eredeti színben, vagy a legdivatosabb színekben. Bolti minta után csakis tiszta világos színű szövetek alkalmasak. A férfi ruhák fejtetlen, a női ruhák szétfejtve, mivel így a kívánt szín tökéletesen elérhető.

Alkalmi ruha kívánatra a legrövidebb idő alatt tisztítatik. — Festésre adandó tárgyak 8 nap alatt festetnek.

Ajánlom továbbá téli ruhák festését, u. m. téli felöltők, köpenyek, női gallérok stb., melyek szép kivitelben és gyorsan eszközölhetnek.

Vidéki megbízásokat posta-utánvétellel a legpontosabban teljesítek.

Férfi- és női ruhák 24 óra alatt tisztítatnak.

Magamat becses pártfogásába ajánlva maradtam

mély tisztelettel:

Főüzlet és nagyműhelyem: **S.-A. Ujhely, Rakovszky Sándor,** Kazinezy-u. 408. sz. a kereskedelmi bankkal szemben. vegyi tisztító és kelmepestő.

Folyó év április 24-ik napjától kezdve üzletemet és nagy műhelyemet saját házamban Bercsényi-utca 45. sz. a fogházzal átellenében helyezem át.

Eladó

mintegy 300-400 öl tölgy tűzifa Kozmán (Zemplénmegyében) a vasuti állomástól 3 kilométer távolban. Ajánlatok végett kéretik alulírottához (Budapest, VIII. Csokonay-utca 8. szám) fordulni.

Viczmány Tamás.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszér ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tagzsugogatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzése nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.** RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTAD.

Sürgöny-czim: **„KEGYELET” S.-A.-Ujhely.**

KEGYELET

temetkezési vállalat

S.-A.-Ujhelyben

KEGYELET

temetkezési vállalat

S.-A.-Ujhelyben

elvállal mindenféle temetéseket **vidéken is,** és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: érc- és fakoporsókat, továbbá finom nickl-koporsókat, sarcophagot, mindenféle szemfedeleket, érc-, mű- és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurkfáklyákat.

Fakoporsók 1 frittól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 7 frittól feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 35 frittól egész 700 frittig.

A „KEGYELET” temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, rendelkezik üveges és oszlopos gyászkoesival, koszoru-koesival és saját testőrökkel, szóval minden a temetéshez szükséges kellekekkel.

A legcsekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosított.

A gyászeset megtörténtevel, a hozzátartozók bármily módon tett értesítésére — **vidékre is** — a lehető legrövidebb idő alatt az intézet megbízottja tiszteletét teendi a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteléről.

A „KEGYELET”

temetkezési intézet Satoralja-Ujhelyben gyászhelmék és gyászfatyolok nagy raktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt elkészíttetnek.

Kiváló tisztelettel:

Schön Sándor és Társa.

Sürgöny-czim: **„KEGYELET” S.-A.-Ujhely.**

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorsaitóján